

TOPIK

A Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ kiadványa

Múlt-Jelen-Jövő

Középpontban a finanszírozás

Pályázati alapismeretek

Pályázatok határok nélkül

(El)számolni tudni kell

NeuroRescue – a segítő kéz

Több mint kötelezettség, lehetőség

A PIK minőségirányítási rendszere

Horizon 2020

Pályázatfigyelés

Készült a Semmelweis Közösség – Semmelweis Világ
TÁMOP-4.1.1.-08/2/KMR-2009-0004 projekt keretében

Múlt Jelen JÖVŐ

Kedves Olvasó!

Akik az elmúlt 10-15 évben a nemzetközi folyamatokat követték, vagy annak aktív részei voltak, azok számára 2003-ban már teljesen világos volt, hogy nemcsak a vállalkozói és az üzleti szektorban, hanem a nonprofit szervezetek között is *komoly verseny* zajlik.

Az intézmények stabil, kiszámítható és tervezhető működését biztosító állami források folyamatosan csökkennek, így más pénzügyi lehetőségek megszerzése létfontosságú feladattá válik számukra.

Nem elég csak a biztosan beérkező források elköltésének pontos vagy pontosabb megtervezése, a kiadások fájó, folyamatos és drasztikus csökkentése, hanem *a bevételeket is* valamilyen módon *növelni kell*.

Az intézmények túlélésének, szerencsés esetben fejlődésének és prosperitásának sorsa sokkal inkább a bevételi oldal hatékonyságán, a hazai és nemzetközi pályázaton való sikeres szerepléseken, az ipari kapcsolatok erősítésén, a vállalkozói és innovációs hálózatokban való részvételen, az egyetem és az intézményben dolgozó pályázók, potenciális pályázók, azaz az egyén és a szervezet érdekeinek egy irányba mutató, *hatékony érvényesítésén* múlik.

A feladat tehát nem egyszerű, de annál izgalmasabb. Sportnyelven szólva, az itthoni versenyben tartósan elsőnek, a nemzetközi mezőnyben pedig – nemcsak a klasszikus értelemben vett eredményeink miatt, hanem a megváltozott környezetben elvárt és nyújtott

teljesítményünk miatt is – elismertnek, dobogósnak kell lenni. E cél érdekében az elmúlt nyolc évben – az egyetemi vezetés támogatásával – sok mindent tettünk.

Létrehoztuk közösen az *országban első egyetemi pályázati és innovációs központot*, amelyet azóta sok felsőoktatási intézmény is követett. Van, ahol csak a funkciókat vagy feladatokat vették át tőlünk – velünk egyeztetve vagy anélkül – de olyan is van, ahol még a név megegyezik a miénkkel.

A *Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ* (PIK) fő céljai között szerepelt az egyetem pályázati és innovációs tevékenysége hatékonyságának javítása, hiszen egy projekt eredményessége egyaránt *a pályázó és az egyetem sikere* is.

E törekvés jegyében elindult a folyamatos *pályázatfigyelés* és az *elektronikus hírlevél* az információk hatékony eljuttatása céljából azokhoz, akik korábban is aktívan pályáztak, és azokhoz is, akik eddig soha nem vettek részt ilyen tevékenységben, azaz megtörtént az új szereplők bevonása a pályázói körbe.

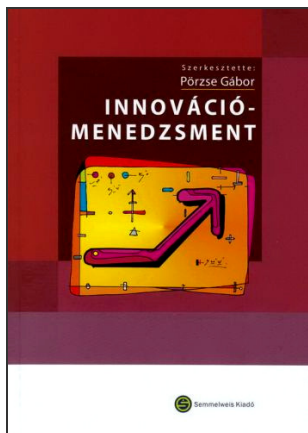
Létrehoztuk a *helpdesk* funkciót a folyamatos segítségnyújtás érdekében, ami során kiemelt célunk volt a *szolgálatói szemlélet* bevezetése, vagyis, hogy ne az apparátus, hanem a pályázó kerüljön a középpontba.

A pályázatok és szerződések aláírásának hetekig tartó, átláthatatlan és bizonytalan folyamatát *5 napra* sikerült lezörítani, ami – tudjuk – sok esetben tovább rövidíthető. Létrehoztuk az egyetemi *pályázati adatbázist* az adminisztratív folyamatok kezelése, az együttműködés javítása céljából.

Elsőként indítottunk útjára olyan *képzési programokat*, amelyek a pályázatokkal, azok menedzselésével, valamint az innovációval kapcsolatos szemlélet és tudás terjesztését szolgálják (4 orvosegyetem dolgozóinak országos oktatási programja; az SE, ELTE, BME, BCE közös programja a PhD-képzésben; pályázati, projekt- és innovációmenedzsment ismeretek oktatása a mester- és graduális képzésben).

A kutatás, innovációmenedzsment területén több *kutatási projektet* indítottunk, amelyeket számos hazai és nemzetközi folyóiratban megjelent publikációink fémjeleznek.

Elkészítettük a Semmelweis Egyetem első, innovációmenedzsment témájú *tanulmánykötetét*.

A Semmelweis Egyetem vezetésével létrehoztuk Magyarország *legnagyobb egészségipari klaszterét*. A *Medipólus klaszter* Budapest és a régió egészségiparban érdekelt szereplőit (mikro-, kis-, közép- és nagyvállalatokat, spin off és start up cégeket, a gyógyszeripar, az orvosi műszergyártás, az egészségügyi informatika területén dolgozókat, pénzügyi befektetőket, már működő tematikus klasztereket, oktatási, képzési intézményeket, az innovációs folyamatok katalizálásában érdekelt regionális és nemzetközi szervezeteket) fogja össze.

A közösen elvégzett és folyamatban lévő feladatok mellett azonban a *jövőről* sem szabad elfeledkeznünk.

Fejlesztés alatt áll a *pályázati elektronikus adatbázis*, amely az elmúlt évek tapasztalatait és pályázói visszajelzéseit integrálva, hatékonyabbá válik, rugalmasabbá és gyorsabbá teszi a pályázatok beadását, valamint a szerződés-kötés folyamatát.

Megkezdjük a felkészülést az Európai Unió „Horizon 2020” elnevezésű, új, kutatási és innovációs keretprogramjára, ami a jelenlegiek (7. keretprogram, Versenyképességi és innovációs keretprogram, valamint az Európai Innovációs és Technológiai Intézet) helyébe lép, illetve ad számukra közös stratégiai keretet.

Tekintettel arra, hogy a következő programidőszakban az EU strukturális alapjaiból Magyarország kevesebb forrást használhat majd fel, felértékelődik ezen új keretprogram jelentősége, amelynek teljes költségvetése *80 Mrd €-ra* emelkedik.

A Horizon 2020 keretében megnyíló pályázatokban való aktív részvételünk a jövőnk záloga, ezért az egyetemi felkészülést segítő, kifejezetten *e feladatokkal foglalkozó munkacsoportot* hoztunk létre. A munkacsoport az egyetem egyéb pályázati tevékenységeivel összehangolva, szolgálja az uniós tervezési folyamatokat, az egyetemi stratégiai feladatok végrehajtását, valamint a pályázók felkészítését.

A Semmelweis Egyetem koordinációjával jött létre – és a napokban jelent meg – az ország első, kifejezetten az élet- és egészségtudományokat célzó, *innovációmenedzsment témakörű tankönyve*, amely az SE, az ELTE és a BME együttműködését dicséri.

Végül pedig, elnézve a kelletténél talán hosszabbra sikerült történeti bevezetésemet, kérem, fogadják, fogadjátok szeretettel a TOPIK első számát, amely kollegáim munkáját dicséri. Remélem, hogy a benne található információk hasznos segítséget nyújtanak majd a pályázatok útvesztőiben.

Mindehhez kívánok továbbra is sok elszánt-ságot, sikert, örömet és egészséget!

Dr. Pörzse Gábor

Középpontban a finanszírozás

„A pénzteremtéshez pénz kell, de nem feltétlenül a sajátod.” (Robert Toru Kiyosaki, amerikai befektető, író, tanár)

A támogatási programok nem elhanyagolható szerepet játszanak napjainkban az oktatási, egészségügyi intézmények életében, hiszen az állami költségvetésből juttatott források elsősorban a működtetéshez teremtenek pénzügyi hátteret, így fejlesztésekre nem sok pénz marad.

E programok jellemzője, hogy többségében pályázati úton juthatnak támogatáshoz belőlük a kedvezményezettek. Némely esetben egyedi támogatásra is lehetőség van, jelen ismertetés azonban ezekre nem terjed ki.

A támogatási, fejlesztési programokat a következőkben három csoportba soroljuk:

- A) *Hazai* programok, támogatások (uniós vagy más külföldi forrást nem tartalmazók)
- B) *Hazai társfinanszírozású*, uniós programok, támogatások
- C) *Európai uniós* programok, támogatások (magyar állami költségvetési hozzájárulást nem tartalmazók)

Terjedelmi korlátok miatt az alábbi összeállítás inkább csak megismerteti az olvasót a legfontosabb forrásokkal; részletes információk a vonatkozó honlapokról és jogszabályokból szerezhetőek be. Az egyetem tevékenységét leginkább érintő hazai és külföldi pályázati eljárásokról a mostani szám további cikkei adnak részletesebb eligazítást.

1. Hazai támogatási programok

A hazai támogatási programok közül a Semmelweis Egyetem kutatás-fejlesztési, innovációs tevékenysége szempontjából legfontosabbnak számító Kutatási és Technológiai Innovációs Alapot, valamint az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramokat mutatjuk be.

1.1. A Kutatási és Technológiai Innovációs Alap

A Kutatási és Technológiai Innovációs Alap (KTIA) azzal a céllal jött létre 2004-ben, hogy hozzájáruljon az ország versenyképességének, fenntartható fejlődésének – új ismeretekre és azok alkalmazásán alapuló – erősítéséhez. A KTIA rendeltetéséről, bevételeiről, felhasználási szabályairól, kezeléséről és ellenőrzéséről a *Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról szóló 2003. évi XC. törvény* rendelkezik.

A KTIA két legfontosabb bevételi forrása a törvényben meghatározott gazdasági társaságok által befizetett *innovációs járulék* és a központi *költségvetési támogatás*.

A KTIA pénzeszközei felhasználhatók pályázati és pályázaton kívüli támogatásokra, valamint más jogszabályban, nemzetközi szerződésben foglalt kötelezettségek teljesítésére. A KTIA-ból nyílt pályázati rendszer keretében *támogatások nyerhetők el* – többek között –

- A) K+F-feladatokra, új tudományos és technológiai (TÉT-) eredmények hasznosítására;
- B) K+F- és technológiai innovációs infrastruktúra fejlesztésére;
- C) a K+F-et és a technológiai innovációt segítő szolgáltatások támogatására;
- D) K+F-munkahelyek létrehozására, kutatói, oktatói utánpótlás, képzés, mobilitás előmozdítására.

Az innovációs járulék fizetésére kötelezettek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény hatálya alá tartozó *belföldi székhelyű gazdasági társaságok*. A járulék éves bruttó összegéből a fizetésre kötelezettek – *2011. december 31-ig* – levonhatják a saját tevékenységi körükben végzett kutatás-fejlesztés közvetlen költségét, valamint a költségvetési szervektől és non-profit kutatóhelyektől a saját tevékenységhez megrendelt K+F-tevékenység költségét.

Bár az egyetem nem kötelezett befizetésre, e rendelkezés miatt a gazdasági társaságok – 2011 végéig – érdekeltek voltak abban, hogy K+F-munkákat rendeljenek meg az intézménytől. Emellett az egyetem kedvezményezettként támogatást nyerhet el a KTIA pályázatain.

A KTIÁ feletti rendelkezési jogot 2011. január 1-jétől a nemzeti fejlesztési miniszter gyakorolja; az alap kezelője a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ, www.nfu.hu), közreműködő szervezete a Magyar Gazdaságfejlesztési Központ (MAG Zrt., www.magzrt.hu). A meghirdetett pályázatok mindkét szervezet honlapján megjelennek.

A KTIÁ éves kiadási előirányzatának összege kb. 40 Mrd Ft, ez azonban nem jelenti azt, hogy évente ennyi forrást lehet új pályázatok támogatására fordítani. A K+F-feladatok általában 2-3 éves időtartamúak, tehát egy adott évben egy projektre megítélt támogatás a következő 1-2 évben szerződéses kötelezettségként jelenik meg, szűkítve az akkor pályázható költségvetési keretet.

1.2. Az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok

Az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok (OTKA) a tudományos kutatások és a kutatási infrastruktúra független, széles körű támogatását, a fiatal kutatók segítségét, nemzetközi színvonalú tudományos eredmények létrehozását célozzák. Az OTKA működését, szervezetét, támogatási rendszerét az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramokról szóló 1997. évi CXXXVI. törvény szabályozza.

Az OTKA fő bevételi forrása a költségvetési törvényben évente *címzetten megállapított* (évente kb. 5-6 Mrd Ft összegű) *támogatási előirányzat*, amelynek felügyeletét a Magyar Tudományos Akadémia elnöke látja el. Az OTKA nyilvános pályázati rendszerében az alábbi jogcímekre lehet pályázni:

- A) tudományos kutatási témákkal kapcsolatos folyó ráfordításokra;
- B) nemzetközi tudományos kutatásban való részvételre;
- C) ösztöndíjra; publikálási támogatásra,
- D) a tudományos kutatáshoz szükséges műszerek, berendezések, eszközök beszerzésére.

A pályázatokat a tudományterületi kollégiumokon belül működő zsűrik által felkért

szakértők véleményezik szakmai és költségtervezési szempontból. A bírálatok alapján a zsűrik rangsorolják a pályaműveket, javaslatot téve támogatásukra. A rangsornak megfelelően a kollégiumok is javaslatot tesznek a pályaművek támogatására. A pályázókat – az OTKA működésével kapcsolatos technikai, pénzügyi, szervezési és adminisztratív feladatokat ellátó – OTKA Iroda értesíti az OTKA-Bizottság döntéséről, amelynek elnöke a pályázat nyertesével és a kutatás feltételeit biztosító kutatóhellyel szerződést köt. (www.otka.hu)

2. Hazai társfinanszírozású uniós támogatási programok

2.1. Új Magyarország Fejlesztési Terv

A 2007 és 2013 közötti tervezési időszakban Magyarország az Unió kohéziós és strukturális alapjaiból (a továbbiakban: alapok) 2004-es áron számolva 22,4 Mrd € összegű uniós támogatást használhat fel. Ez az összeg a 15%-os *nemzeti hozzájárulással együtt 26,3 Mrd €-t* tesz ki. E keretek kiegészülnek a fejlesztéseket megvalósító szervezetek (vállalatok, költségvetési intézmények) saját ráfordításaival.

Ahhoz, hogy az ország élhessen e támogatási lehetőségekkel, számos, az Unió által meghatározott feltételnek eleget kellett tennie, így elsődlegesen fejlesztési stratégiát kellett készítenie. Az *Új Magyarország Fejlesztési Terv* (ÚMFT) néven ismertté vált dokumentumot Magyarország benyújtotta az Európai Bizottság számára.

A fejlesztési stratégiát a Bizottság 2007 májusában elfogadta (www.nfu.hu/uj_magyarorszag_fejlesztési_terv_2). Az ÚMFT megvalósítása az alábbi 15 operatív program (OP) keretében történik. (www.nfu.hu/umft_operatív_programok)

Az egyes OP-kban a 15 %-os hazai társfinanszírozással együtt, indikatív jelleggel, 2004-es áron, 265 Ft/euró árfolyamon számolva az alábbi források állnak rendelkezésre:

Operatív programok	Keretösszeg (Mrd Ft)
Gazdaságfejlesztés OP	674,03
Közlekedés OP	1721,47
Társadalmi megújulás OP	933,29
Társadalmi infrastruktúra OP	538,95
Környezet és energia OP	1053,56
Nyugat-dunántúli OP	128,25
Közép-dunántúli OP	140,46
Dél-dunántúli OP	194,99
Észak-magyarországi OP	249,91
Észak-alföldi OP	269,64
Dél-alföldi OP	207,05
Közép-magyarországi OP	430,29
Államreform OP	40,61
Elektronikus közigazgatás OP	99,49
Végrehajtás OP	94,88

2.2. Új Széchenyi Terv

A Kormány 2011 januárjában hirdette meg az *Új Széchenyi Tervet (ÚSZT)*, amelynek középpontjában a foglalkoztatás dinamikus bővítése, a pénzügyi stabilitás fenntartása, a gazdasági növekedés feltételeinek megteremtése, valamint hazánk versenyképességének javítása áll. A tízéves gazdaságstratégia kijelöli azokat a *kitörési pontokat* és a hozzájuk kapcsolódó programokat, amelyek biztosítják Magyarország hosszú távú fejlődését. Az ÚSZT 7 programja a következő:

- A) *Gyógyító Magyarország – Egészségipari Program* (Az egészségipar magában foglalja a gyógyító-megelőző és rehabilitációs szolgáltatásokat, a kiszolgáló- és háttérágazatokat, az ezeket megalapozó kutatásokat, az egészségtudatos életmódhoz kapcsolódó termékek gyártását és forgalmazását. Ez az ágazat az egyik legígéretesebb lehetőség a kitörési pontok között).
- B) *Zöldgazdaság-fejlesztési Program*
- C) *Otthonteremtési Program*
- D) *Vállalkozásfejlesztési Program*
- E) *Tudomány – Innováció Program* (A program célja, hogy az innováció útján dinamizálja

a gazdaságot, annak érdekében, hogy 4 év elteltével a hazai gazdasági növekedés az innováció s más intézkedések révén érje el az uniós országok közötti legmagasabb értéket.)

F) *Foglalkoztatási Program*

G) *Közlekedésfejlesztési Program*

Az ÚSZT keretében meghirdetett pályázatok a <http://ujszecsenyiterv.gov.hu/> címen találhatóak.

2.3. Európai területi együttműködés

A 2004-2006-os programperiódusban sikeres INTERREG Közösségi Kezdeményezést 2007 és 2013 között az uniós források felhasználásának új célkitűzése, az *Európai Területi Együttműködés (ETE)* váltja fel.

Az ETE célja, hogy elősegítse az Unió területének erőteljesebb integrációját, harmonikus és kiegyensúlyozott fejlődését. E célkitűzés arra irányul, hogy erősítse a *határokon átnyúló* együttműködést közös helyi és regionális kezdeményezések útján, a *transznacionális* kooperációt az integrált területi fejlődéshez vezető, a közösségi prioritásokhoz kapcsolódó intézkedések révén, valamint az *interregionális* együttműködést a megfelelő területi szinten.

Az ETE-programok támogatják a gazdaság integrált fejlesztését, a versenyképességet, a munkahelyteremtést. A gazdaság fejlesztésének főbb területei az üzleti együttműködések feltételeinek javítása, a K+F-potenciál hatékony és koordinált használatának előmozdítása. Kiemelt terület a közlekedési és kommunikációs infrastruktúra fejlesztése, a turizmus és a természetvédelem. Az ETE esetében nem nemzeti, hanem két- vagy több ország *közös programjairól* van szó.

Az ETE keretében határ menti, transznacionális és interregionális programok valósulnak meg uniós támogatással. E programokra összességében 7,75 Mrd € áll rendelkezésre. E forrásokat kiegészítik a programban részt vevő államok nemzeti költségvetéséből fizetett társfinanszírozások, valamint a tagjelölt és más partnerországok számára az adott programhoz allokkált pénzeszközök. (www.nfu.hu/europai_területi_egyuttmukodes_ipa_enpi_2007_2013)

3. Európai uniós támogatási programok

3.1. Az Európai Unió 7. kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogramja

Az Európai Unió közös K+F-politikájának alapjait lefektető Egységes Európai Okmány rögzítette a Közösség azon célkitűzését, hogy erősítse az európai ipar tudományos és technológiai bázisát, elősegítse nemzetközi versenyképességének fejlődését. Az Okmány hatályba lépése óta a tagállamok a Bizottsággal együttműködve, összehangolják nemzeti politikáikat, programjaikat.

Az EU emellett többéves keretprogramokon keresztül támogatja a közös kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységeket. A jelenleg folyó 7. keretprogram a 2007-2013 közötti időszakra határozza meg a közös európai K+F-politika főbb irányait, továbbá támogatja a tagországok kutatószervezetei által megvalósított, nyertes projekteket.

A 7. keretprogram alapidokumentuma *Az Európai Parlament és a Tanács 1982/2006/EK határozata az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról, 2007–2013.* A határozat értelmében a keretprogram a következő tevékenységeket támogatja:

- A) transznacionális együttműködés 10 önálló altémában: „Együttműködés” program. (Egészségügy; Élelmiszerek, mezőgazdaság és halászat, biotechnológia; Információs és kommunikációs technológiák; Nanotudományok, nanotechnológiák, anyagtudomány és új gyártástechnológiák; Energia; Környezetvédelem; Közlekedés; Társadalom-gazdaságtan és humán tudományok; Űrkutatás; Biztonság).
- B) a kutatóközösség kezdeményezésén alapuló kutatás: „Ötletek” program;
- C) a kutatók ösztönzése: „Emberek” program;
- D) a kutatási kapacitások támogatása: „Kapacitások” program.

A 7. keretprogram költségvetését az alábbi táblázat szemlélteti.

	M euró
I. Együttműködés	32.413
II. Ötletek (Európai Kutatási Tanács)	7.510
III. Emberek	4.750
IV. Kapacitások	4.097
V. A Közös Kutatóközpont (JRC) nem nukleáris kutatási tevékenységei	1.751
7. keretprogram összesen	50.521
Az EURATOM nukleáris kutatási és képzési tevékenységei	2.751

Forrás: http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html

3.2. A versenyképességi és innovációs keretprogram (2007-2013)

A versenyképességi és innovációs keretprogram (CIP) alapidokumentuma *az Európai Parlament és a Tanács 1639/2006/EK határozata (2006. október 24.) a versenyképességi és innovációs keretprogram (2007–2013) létrehozásáról.*

A CIP célkitűzései: a vállalkozások, különösen a kkv-k versenyképességének előmozdítása; az innováció minden formájának támogatása, beleértve az ökoinnovációt; a fenntartható, versenyképes, innovatív és integrált információs társadalom fejlődésének felgyorsítása; az energiahatékonyság, valamint az új és megújuló energiaforrások szubvencionálása valamennyi ágazatban, így a közlekedésben is.

Egyedi programok

A CIP a következő 3 egyedi programon keresztül valósul meg:

- A) *vállalkozási és innovációs program;*
- B) *az információs és kommunikációs technológiák politika támogatási programja;*
- C) *intelligens energia – Európa program.*

A CIP költségvetése

A CIP végrehajtására rendelkezésre álló pénzügyi keretösszeg 3.621 M €, az alábbi megoszlás szerint:

- A) *vállalkozási és innovációs program*, amelynek kb. 1/5-ét az ökoinnováció támogatására fordítják: a költségvetés 60%-a;
- B) az *IKT-politika támogatásának* programja: a költségvetés 20%-a,
- C) *intelligens energia* – Európa program: a költségvetés 20%-a.

Forrás: <http://ec.europa.eu/cip/>

3.3. Az egész életen át tartó tanulás programja

Az Európai Bizottság oktatási és képzési kezdeményezéseit az *egész életen át tartó tanulás programja* (Lifelong Learning Program, LLL) foglalja össze. A program jogi alapjait az *Európai Parlament és a Tanács 1720/2006/EK határozata* (2006. november 15.) az *egész életen át tartó tanulás terén egy cselekvési program létrehozásáról* c. dokumentum fektette le.

Az LLL célkitűzése, hogy hozzájáruljon a Közösség fenntartható gazdasági fejlődéséhez, a több, jobb munkahellyel és nagyobb fokú társadalmi kohézióval rendelkező, fejlett, tudásalapú társadalom fejlesztéséhez. A kezdeményezés elősegíteni kívánja az oktatási és képzési rendszerek közötti cserét, együttműködést és mobilitást. A program megvalósítására rendelkezésre álló pénzügyi keret a 2007-2013 közötti időszakra 6,97 Mrd €. Az LLL a következő alprogramokból áll:

- A) A *Comenius* program célja a *közoktatás* minőségének javítása, európai dimenziójának erősítése, a mobilitás, a nyelvtanulás és a fokozottabb részvétel előmozdítása az országok iskolái között megvalósuló csereprogramok és együttműködés révén.
- B) A *Leonardo da Vinci* a felsőoktatáson kívüli *szakképzés* együttműködési programja, amelynek segítségével a résztvevők új készségeket, ismereteket és képesítéseket szerezhetnek, ezeket több országban el-

ismertethetik annak érdekében, hogy javuljon foglalkoztathatóságuk a munkaerőpiacon. A kezdeményezés támogatja a szakoktatási, képzési rendszerek és gyakorlatok javítását, innovációját.

- C) Az *Erasmus* program célcsoportja a felsőoktatási intézmények, azok hallgatói, oktatói, személyzete, valamint civil szervezetek, kutatóintézetek, a helyi, regionális, nemzeti szinten működő és a felsőoktatással foglalkozó köz- vagy magánintézmények, pályaaorientációs és pályaválasztási tanácsadók. A program célja a hallgatói és oktatói mobilitás növelése, minőségének javítása.
- D) A *Grundtvig* a felnőtt lakosság ismereteinek, készségeinek és kompetenciáinak szintjét javítja; számos, az iskolát korán elhagyó felnőtt számára biztosítja a létfontosságú második esélyt. felöleli a felnőttoktatás valamennyi szintjét és ágazatát, illetve a tanulás minden formáját: a formális és az informális oktatást is.
- E) A fenti négy alprogramot egy *transzverzális* program egészíti ki; ez utóbbi támogatja a szakpolitikai együttműködést, a nyelveket, az információs és kommunikációs technológiákat, valamint a projektek eredményeinek hatékony terjesztését és hasznosítását.
- F) A *Jean Monnet* programon keresztül támogatják az európai integráció megvalósulását az oktatás és képzés területén.
- G) A *Fiatalok Lendületben* program célja, hogy az ifjúság körében kialakítsa az aktív európai polgári szerepvállalást, a szolidaritás és a tolerancia érzését. A program az EU határain innen és túl megvalósuló mobilitást népszerűsíti, valamint képzési, társadalmi és kulturális háttérüktől függetlenül ösztönzi minden fiatal közreműködését.

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

A felsőoktatást érintő programokat az alábbi táblázat foglalja össze. (www.ec.europa.eu/llp/)

Közvetlen kedvezményezettek	Program	Ki pályázhat?	Példák a tevékenységekre
Fiatalok, ifjúsági csoportok, szervezetek	Fiatalok lendületben http://ec.europa.eu/youth/youth-in-action-programme/doc443_en.htm	Ifjúsági csoportok és e kérdésekkel foglalkozó szervezetek	Csereprogramok, külföldi önkéntes munka
Egyetemi hallgatók	Erasmus http://ec.europa.eu/education/erasmus	Felsőoktatási intézmények	Külföldi tanulmányi időszakok és szakmai gyakorlatok
	Erasmus Mundus http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus		Posztgraduális tanulmányok világszerte
	Tempus http://eacea.ec.europa.eu/tempus/programme/about_tempos_en.php		Korszerű tanítási módszerek az EU-val szomszédos országokban
	Iparosodott országokkal folytatott együttműködés http://ec.europa.eu/education/industrialised-countries		Diákcsere-programok Észak-Amerikával és az ázsiai csendes-óceáni térséggel
Egyetemi személyzet	Erasmus http://ec.europa.eu/education/erasmus	Egyetemi alkalmazottak	Külföldi oktatási időszakok, részvétel képzésben, tantervfejlesztés
	Erasmus Mundus http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus		Felsőoktatási csereprogramok és partnerségek világszerte
	Tempus http://eacea.ec.europa.eu/tempus/programme/about_tempos_en.php	Felsőoktatási intézmények	Az EU-val szomszédos országok egyetemeivel kialakított partnerségek
	Iparosodott országokkal folytatott együttműködés http://ec.europa.eu/education/industrialised-countries	Egyetemi alkalmazottak	Tantervfejlesztés és a képesítések harmonizációja Észak-Amerikával és a csendes-óceáni térséggel
Felnőttoktatásban dolgozók	Grundtvig http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc86_en.htm	Felnőttoktatásban dolgozók	Továbbképzés és eszmecsere célját szolgáló partnerségek és hálózatok
Európai integrációs tanulmányokat oktató tanárok	Jean Monnet http://ec.europa.eu/education/jean-monnet/doc609_en.htm	Európai integrációs tanulmányokat oktató tanárok	Oktatási megbízások és kutatási együttműködés
Kutatók	Marie Curie-akciók http://ec.europa.eu/mariecurieactions	Kutatók, kutatószervezetek és vállalatok	Képzés, csereprogramok és partnerségek
Oktatási és képzési intézmények vezető beosztású munkatársai	Szakpolitikai együttműködés az LLL területén http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc92_en.htm	Oktatási és képzési intézmények és hatóságok	Tanulmányutak (a transzverzális programra vonatkozóan)
Valamennyi, oktatással és képzéssel foglalkozó szervezet	Eredmények hasznosítása http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc98_en.htm	Valamennyi, oktatással és képzéssel foglalkozó szervezet	Projekteredmények terjesztése (a transzverzális programra vonatkozóan)

Szitáné dr. Kazai Ágnes

Pályázati alapismeretek

I. rész

1. Bevezetés

A pályázati írás jelentősége az elmúlt években alapvetően megváltozott. Nemcsak az egyetem finanszírozásában, hanem a kutatók, oktatók, hallgatók karrierjében is egyre nagyobb szerepet játszanak a külső, pályázati források. Egyre többen ismerkednek meg a pályázati írás, projektvezetés mindennapos problémájával. Sokan kéri a *Pályázati és Innovációs Központtól* (PIK), hogy mondjuk el, írjuk le, mi a feladata egy projektmenedzsernek, mi az, ami szükséges egy pályázat beadásához. Ennek a kérdésnek időről időre próbálunk eleget tenni, de sajnos a teljes folyamat esetenként különbözik.

A pályázati írásról számos helyen, szinten és formában lehet tanulni. Nem véletlen viszont, hogy naprakész, használható tankönyv nem igazán áll az érdeklődők rendelkezésére. Ennek legfőbb oka, hogy kevés az olyan ismeret a témában, amelyet általánosságban, nem a pályázati kiírásra szabottan érdemes el-sajátítani, másrészt pedig az információ gyorsan változik, illetve évül el.

Jelen összefoglalóban röviden kiemeljük a legfontosabb tudnivalókat a pályázatokkal kapcsolatban a pályázatfigyeléstől a támogatási döntés megszületéséig. A folyamatról részletesebb leírást olvashatnak a PIK által készített elektronikus tananyagban, amely 2011. november végétől elérhető a *Semmelweis Egyetem e-learning rendszerében*: <http://itc.semmelweis-univ.hu/moodle/> (Az elektronikus tananyag az Európai Unió Európai Szociális Alapja által támogatott TÁMOP – 4.1.2-08/2/A/KMR - 2009-0023 projekt keretében valósul meg.)

2. Pályázatfigyelés

A pályázatfigyelés nagyon kézenfekvő és nyilvánvaló feladatnak tűnik, hiszen ahhoz, hogy pályázni lehessen, tudni kell, hogy milyen pályázati lehetőségek állnak rendelkezésre. De vajon tényleg annyira nyilvánvaló ez? Hol figyeljük? Mit figyelünk? A válasz több tényezőtől függ.

Elsősorban, ne becsüljük le a *hírleveleket!* A „spam”-ek és információs levelek hatalmas áradatában nem érzünk kényszert arra, hogy egy újabb, napi, heti rendszerességgel levelet küldő rendszer részesei legyünk. Tény, hogy nagyon sok, számunkra érdektelen információ érkezik, de ez csökkenthető, ha jól választjuk meg, milyen hírlevélre, RSS¹-re iratkozunk fel. A legjobb, ha közvetlenül a kiíró szervezetek tájékoztatóját, hírlevelét keressük, ezáltal közvetlenül értesülünk az új felhívásokról. A PIK által összeállított hírlevélre az innov@palyazat-sote.hu e-mail címre küldött levélen keresztül bármikor fel lehet iratkozni.

A keresés általában nem egyszerű feladat. Adott projektötlethez nem feltétlenül találunk megfelelő pályázati kiírást azonnal. Habár általános szabályként elmondható, hogy a „projekthez kell a pályázatot” keresni, a pályázó akkor jár a legjobban, ha tisztában van nagyvonalakban a pályázati konstrukciókkal, és ezekkel összhangban alakítja ki projekttervének végső formáját.

Egyetlen pályázati keresőtől sem várhatjuk el, hogy az igényeinknek minden ponton megfelelő pályázati kiírással szolgáljon, ezért nagyon fontos, hogy a keresés során tisztában legyünk azzal, hogy melyek a *prioritásaink*, és melyek azok, amelyeken hajlandók vagyunk változtatni. Vegyük számításba azt a lehetőséget, hogy nem önállóan fogunk pályázni, esetleg kereshetünk alakulóban lévő *konzorciumot* is.

Az alábbi felsorolás tartalmazza a legfontosabb honlapokat és szervezeteket, amelyek figyelése szükséges, ha egyénileg szeretnénk körülnézni a pályázati lehetőségek között.

¹ Lásd a fogalomtárban

Intézmény	Honlapcím
Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	www.nfu.hu
Új Széchenyi Terv	http://ujszeczenyiterv.gov.hu/
Nemzeti Innovációs Hivatal	http://www.nih.gov.hu/
Magyar Tudományos Akadémia (MTA)	http://mta.hu/osztondijak/
OTKA (Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok) felhívások	http://www.otka.hu/index.php?akt_menu=3531
Magyar Ösztöndíj Bizottság pályázatai	http://www.scholarship.hu
Nemzeti Civil Alapprogram	www.nca.hu
Tempus Közalapítvány	http://www.tpf.hu/
A 7. keretprogram hivatalos honlapja	http://cordis.europa.eu/fp7/
Lifelong Learning Programme	http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm
Public Health	http://ec.europa.eu/health/index_en.htm
EAHC - Executive Agency for Health and Consumers	http://ec.europa.eu/eahc/health/grants.html

További lehetőség, hogy megkeressük azokat a portálokat, amelyek tematikusan vagy a teljességre törekedve gyűjtik össze a pályázati lehetőségeket.

Név	Honlapcím
Pályázatfigyelő	www.pafi.hu
Pályázatmenedzser	www.palyazatmenedzser.hu
Pályázatok	http://palyazatok.org
WE WelcomEurope	http://www.welcomeurope.com

3. A pályázat megírása, beadása

A projektötletnek megfelelő pályázati felhívás kiválasztása után a teljes pályázati dokumentáció összegyűjtése az elsődleges feladat. Ezt sokszor megkönnyíti a pályázat kiírója azáltal, hogy egy helyen, esetleg egyetlen tömörített fájlban lehetőséget nyújt a szükséges dokumentumok letöltésére. Előfordul azonban, hogy különböző oldalakról kell összegyűjteni a szükséges adatlapokat, útmutatókat. Ez elsősorban olyan pályázatoknál (pl. a 7. keretprogramban) fordul elő, ahol vannak valamennyi pályázati kiírásra általános szabályzatok, útmutatók (pl. költségvetési útmutató - finance guide).

Sajnos nem adható egyértelmű, általánosan érvényes recept arra sem, hogy milyen és

mennyi dokumentum szükséges egy pályamű megírásához, hiszen az egyes pályázatoknál kicsit *más a teljes dokumentáció*. Általában a következő típusú dokumentumokra lesz, lehet szükségünk.

- A) A pályázati felhívás szövege (Call Fiche)
- B) Munkaprogram (Work Programme)
- C) Pályázati útmutató (Guide for applicants)
- D) Pénzügyi útmutató, pénzügyi specifikáció (Financial guidelines)
- E) Nyilatkozatok (Declarations)
- F) Mellékletek (Annexes)
- G) Szerződésmenták (Model contracts)

Függetlenül attól, hogy milyen hosszú a pályázati dokumentáció, a kidolgozás megkezdése előtt indokolt átolvasni a *teljes anyagot*, különös tekintettel a pályázhatóság feltételei-

re, a korlátozó, kizáró vagy éppen előnyt jelentő rendelkezésekre. Azért szükséges hangsúlyozni, hogy a teljes dokumentációt át kell olvasni, és nem csak az általunk lényegesnek ítélt kulcsszavakra rákeresni, mert az elsöre irrelevánsnak tűnő részek is fontos információt rejthetnek. A formai követelmények be nem tartása esetén a pályázat elutasításra kerülhet.

Lehetőség szerint kellő idővel a beadási határidő előtt meg kell győződnünk arról, hogy minden szükséges dokumentum a megfelelő formában rendelkezésre áll. Fordítsunk külön figyelmet arra, hogy mely dokumentumok hiánya, nem-megfelelősége esetén kerül automatikusan elutasításra a pályázat, és melyek esetén van lehetőség hiánypótlásra.

Ügyeljünk arra is, hogy a *formai megfelelés* nem minden esetben csak a hagyományos értelemben vett „formát” jelenti (dokumentumok kiterjesztése, példányszám, csomagolás stb.), hanem bizonyos tartalmi elemeket is ide sorolnak (pl. a futamidő megfelelését, a költségvetési korlátok betartását, az egyes dokumentumokban megadott költségvetések egyezőségét, koherenciáját). A pályázatot olyan módon juttassuk el a kiíró, illetve közreműködő szervezetnek, ahogy ez az útmutatóban szerepel (posta, személyes kézbesítés).

3.1 A pályázat szakmai tartalma

A pályázati dokumentáció nélkülözhetetlen kiindulópont a pályázat megírásához. Ez azonban csupán kiindulópont. A formai kritériumok teljesítése csak az első lépés, ami nélkül nincs pályázat. A formát tartalommal is meg kell tölteni. Nem elég az útmutatóban leírtakat szolgáian követni, hanem „el kell adni a projektet”. Kreatívnak kell lenni úgy, hogy közben rengeteg szabályt szem előtt tartunk. A bíráló számára könnyen értelmezhető, világos választ kell adnunk a feltett kérdésekre, mint például a következőkre:

A) *Ki pályázik? (pályázó bemutatása)*

A pályázó hivatalos adatainak megadásánál figyelni kell arra, hogy az adatok az éppen aktuális cégkivonatnak, alapító okiratnak megfelelőjenek. A bemutatás során töreked-

jünk az egyensúlyra. A bíráló nem kíváncsi az egyetem teljes történetére, nem szükséges a több száz éves múlt hangsúlyozása. Ellenben, a számára releváns információkat hangsúlyozni kell, lehetőleg számokkal alátámasztva, figyelve arra, hogy ezt ne vigyük túlzásba.

Példa:

Negatív megoldás:

Kutatóintézetünk 1991. óta a világ legmagasabb színvonalú kutatólaboratóriumainak egyikével dicsekedhet. Számos európai és amerikai projektben vettünk részt. Lelkes kutatóink 6.823 kísérletet végeztek az elmúlt években. Sok, nemzetközi kooperációban született publikációban bizonyítottuk innovatív szerepünket a rákkutatásban.

Pozitív megoldás:

Kutatóintézetünk 1991-ben jött létre a „Nemzetközi rákkutatásért” alapítvány kezdeményezésére. Mára 200 kutató dolgozik a kutatóintézetben 15 nemzetközi (EU, USA) projekten. A rákkutatás vezető lapjaiban megjelent publikációk száma 100, amelyek összegzett impakt faktora 270.

B) *Miért hasznos ez a kiíró számára (célok és indoklás)?*

Az indokoltság megfogalmazása során természetes, hogy a pályázó arra helyezi a hangsúlyt, hogy milyen haszna lesz neki, illetve a célcsoportnak a projekt megvalósításából. Gyakran elfelejtik átgondolni, hogy a pályázat kiírója is valamiért ad támogatást, azaz az általa támogatott projektek szükségszerűen a kiíró szervezet céljait kell, hogy támogassák. Ezeket többnyire nem kell kitalálnunk, hiszen a kiíró az általános elveknél vagy az útmutatóban leírja, hogy a pályázat milyen célokat szolgál. A projekt háttérének bemutatásánál ki kell térni ezekre a célokra. Akkor vagyunk sikeresek, ha a bíráló számára világos, hogy ezek bemutatása nem csupán a kiírás megisméltése, hanem a projekt inherens részét képezi.

3.2 A pályázat költségvetése

A pályázati útmutató általában részletesen szabályozza, hogy a tervezett költségeket milyen formában, milyen lebontásban és táblázatban kell szerepeltetni. Amennyiben van lehetőség szöveges indoklásra, törekedjünk arra, hogy az értékelést végző személy számára világosan kiderüljön, hogy mire költjük a támogatást. A bírálónak egyrészt meg kell ítélnie, hogy az általunk igényelt összeg reális-e, másrészt a projektterv ismeretében dönt arról is, hogy indokoltak-e ezek a költségek. Az értékelő feladatát könnyítjük meg, ha az egyes tevékenységekhez egyértelműen hozzá tudja rendelni a költségeket. Ha ez a hozzárendelhetőség nem konzisztens, akkor saját helyzetünket rontjuk, mert mindez rávilágít a projektterv átgondolatlanságára.

A költségvetés elkészítésénél – ha semmiféle más sablon nem áll rendelkezésre – alapvetően a bér-, szolgáltatás, eszközbeszerzési, rezszi/általános költségeket kell elkülöníteni. Mind az ÚMFT, ÚSZT²-, mind az FP7-es pályázatok esetében – bár eltérően – a költségek elosztását egy 2 dimenziós mátrixban kell elvégeznünk. Ez közérthetően megfogalmazva annyit jelent, hogy egyrészt meg kell adnunk, hogy *milyen kategóriákban* szeretnénk költséget elszámolni, másrészt pedig azt, hogy ez a költségkategória *milyen típusú tevékenységhez* kötődik (pl. projektmenedzsment, kutatási tevékenység, nyilvánosság biztosítása).

Tervezés

Az első lépés a tervezésben a kiadások tételes kiszámítása (beruházási kiadások; anyagköltség, eszközbeszerzés, bérjellegű költségek, szolgáltatási díjak, vállalkozói díjak, szakértői díjak; le nem vonható általános forgalmi adó; rezsiköltségek, igazolható általános költségek; egyéb költségek). Miután ezeket a költségeket felmértük, az eredményeket összhangba kell

hozni a pályázati kiírás korlátozásaival, mivel minden pályázat más és más tételeket fogad el elszámolható költségként, illetve az egyes költségkategóriákon belül korlátokat állíthat fel (pl. eszközbeszerzésre az elszámolható költségek maximum 16%-a fordítható). A kiadások éppen ezért két részre oszthatók pályázati szempontból: *elszámolható költségekre* (megadott arányban és értékhatárig) és *nem elszámolható költségekre*. A megvalósításra vonatkozóan érdemes szem előtt tartani általános szabályként, hogy bizonylatokkal igazoltan teljesített költség számolható el, amely a projekthez közvetlenül kapcsolódik, és nem szerepel a „nem elszámolható költségek” (általában: bírság, kötbér, perköltség, adók és illetékek) között. A legtöbb pályázat esetében elvárás, hogy bizonyos értékhatár felett árajánlattal (általában 3) támasszuk alá az adott kiadást. Sokszor már a pályázat beadásakor mellékelni kell árajánlatokat.

A pénzügyi tervezésnél alapvető kérdés az is, hogy milyen a *támogatás intenzitása*, azaz a támogatás a teljes költség hány százalékát fedezi. Amennyiben nem 100%-ot fedez a pályázat, szükség van az *önrész* biztosítására, a forrásoldal kialakítására. A saját forrás azon elszámolható költségek összessége, amit az igényelt vagy egyéb támogatás nem fedez. Nem tekinthető saját forrásnak az az összeg, amelyet ugyan egy projekt megvalósítására használunk, de nem tartozik az elszámolható költség kategóriájába. Például, ha a pályázati kiírás nem tesz lehetővé eszközbeszerzést, de a megvalósításhoz szükség van egy laptop megvásárlására, ennek költsége nem tekinthető saját forrásnak. A támogatás maximális mértéke pályázattípustól függően változhat. Egy pályázattípuson belül is eltérés lehet, például a pályázó jogi formájától, a megvalósítás helyszínétől függően.

Finanszírozási formák

A projektre elnyert támogatáshoz a kiírástól függően kétféle módon juthatunk hozzá. A projekt lehet *elő- és utófinanszírozott*. Azaz, a támogatást a kiíró szervezet átadhatja a pályázó részére előre, így a projekt során, befejezésével el kell számolni a kapott összeggel (előfinanszírozás). Az utófinanszírozás esetén a

² A cikkben ÚMFT-ként említett (az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében meghirdetett) pályázatok 2011. január 1-jétől többségében ÚSZT (Új Széchenyi Terv) pályázatok formájában érhetők el. Az adminisztratív feltételek kisebb-nagyobb mértékben folyamatosan változnak, ezért mindig az aktuális szabályozást kell alapul venni.

pályázónak saját forrásból kell megelőlegeznie a projekt kiadásait, és a már kifizetett számlák – közreműködő szervezet felé történő – benyújtása, elfogadása után kerül átutalásra a pályázó részére a támogatás. Az utófinanszírozás komoly terhet ró a pályázókra, ennek enyhítése érdekében mind az ÚMFT mind a 7. keretprogram pályázatainál lehetőség van *előleg* igénylésre. Ennek értelmében a pályázó a projekt kezdetekor megkapja a támogatás bizonyos százalékát, amellyel nem azonnal, hanem a projekt végéig el kell számolnia (szerződésben rögzített módon).

4. A pályázat utánkövetése

A pályázat beadásával többnyire nem ér véget a „pályázatírás”. Nem szabad megfeledkezni arról, hogy a közreműködő szerv kommunikálni fog velünk, és erre fel kell készülnünk. Egyszerű esetben a szervezet csak értesítéset küld a pályázati folyamat állásáról: a pályázat beérkezéséről, formai befogadásáról, értékelésre bocsátásáról, a támogató vagy elutasító döntésről. Gyakoribb azonban, hogy kétoldalú kommunikációra van szükség, azaz a közreműködő szervezet felszólítja a pályázót bizonyos feladatok végrehajtására, szigorú határidők megszabásával (pl. hiánypótlás, tisztázó kérdések).

Amennyiben a folyamat eredményeképpen *elutasító* levelet kaptunk a közreműködő szervezettől, pályázatunk története véget ért. Ha csak valamilyen alapvető szabálytalanság nem történt, a döntés ellen fellebbezés nem adható be, az nem támadható meg. Számos esetben lehetőség van a projekt támogatása érdekében módosított, átdolgozott pályázat benyújtására. Ennek lehetőségéről és feltételeiről mindig aktuálisan tájékozódni kell.

Ha pályázatunkat *támogatásban részesítették*, az első öröm után könnyen kétségbeejtőnek találhatjuk a helyzetet: „Segítség, nyertünk.” Kellően végiggondolva, nem szükségszerű, hogy a projekt megvalósítása feleméssze minden időnket, de nem szabad lebecsülni a járulékos feladatokat és költségeket. A megvalósítás legfőbb lépéseit következő alkalommal foglaljuk össze.

Dr. Fésüs Ágnes

Pályázatok határok nélkül: a nemzetközi pályázati lehetőségekről

A belföldi pályázatokon túl számos nemzetközi támogatási lehetőség is kínálkozik a hazai intézmények, valamint kutatóik és hallgatóik számára, amelyeket angol nyelvtudással rendelkező pályázóknak ajánlott számon tartani. E kiírások a legkülönbözőbb célok megvalósítását támogatják, gyakorta kiegészítve a magyar támogatási rendszer hiátusait. Mivel ezekre a nemzetközi kiírásokra Európa vagy a világ különböző országaiból várnak jelentkezőket, – tekintettel az egyes országok eltérő szabályozásaira – az adminisztratív elvárások is szükségszerűen kevésbé szigorúak a hazainál.

A nemzetközi lehetőségek közül először az *Európai Unió* által kínált támogatásokat szeretném bemutatni, elsősorban egyéni pályázókra, valamint kutatócsoportokra koncentrálni. Az Európai Unió 7. keretprogramjának négyes fogatából az *Ötletek (Ideas)* és az *Emberek (People)* címűek kínálnak támogatást egyéneknek, valamint kutatócsoportoknak. Ezen programok előnye, hogy nem korlátozódnak egyetlen tudományágra, nem kötődnek szigorúan meghatározott tudományos célhoz. Így gyakorlatilag bármely tudományterületről megpályázhatók, valamint nyitottak interdiszciplináris projekttervekre is.

Az *Emberek* program kifejezetten az egyéni karrierük kiteljesedését szolgálja. Emellett kiemelkedő célja a tagállamok közötti kutatói mobilitás ösztönzése. Ez a program nagy lehetőségeket rejt fiatal, karrierjük kezdetű kutatók számára. Az Emberek támogatja hazai kutatók külföldi tapasztalatszerzését (*Marie Curie International Outgoing Fellowships for Career Development*), kutatói terveik külföldön való megvalósítását 2-3 éves futamidővel, amely-

nek első felében a kutató külföldön dolgozik kutatási projektjén, és képzésen fejleszti tovább tudását, majd visszatér hazai kutatóintézetébe, külföldi tapasztalatait beillesztve itthoni munkájába.

Hasonló célokat fogalmaz meg az *IEF* pályázat (*Marie Curie Intra-European Fellowship for Career Development*), amely esetében kimondottan két tagállam közti mobilitásról van szó.

Az *Ötletek* program külön támogat fiatal kutatókat karrierépítésük kezdetén, valamint tapasztalt, már elismeréssel rendelkező kutatókat tudományági korlátozás nélkül. A program neve utal annak fő céljára; kiemelkedő, innovatív, újszerű kutatási célok megvalósulásához kíván a Bizottság hozzájárulni.

Az FP7 programok mindegyikénél szerepel a pályázatban egy intézmény vagy pályázóként vagy – egyéni kiírások esetén – befogadó szervezetként. A támogatások folyósítása minden esetben az említett intézmény számlájára történik, az időszakosan benyújtandó szakmai és pénzügyi jelentések is a szervezet támogatásával, jóváhagyásával készülnek el.

Valamennyi kiírás esetében meg kell nevezni konkrét személyeket, akik felelősséget vállalnak a projekt lebonyolításáért. Az egyéni pályázatok esetében természetesen a pályázó maga – bár jelentkezését intézményével karöltve nyújtja be – hangsúlyosabb szerepet tölt be a kivitelezésben, mint az intézmény, amely általában a kutatói környezetet, infrastruktúrát biztosítja.

Az FP7 pályázataira való jelentkezés egységes, elektronikus rendszeren keresztül történik. Az EPSS rendszer a keretprogram honlapjáról érhető el az adott kiírás menüpontjában. (http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html) A regisztrációt és belépést követően a pályázónak egyrészt űrlapokat kell kitöltenie saját személyére, intézményére és a pályázat költségvetésére vonatkozó adatokkal. Másrészt, egy meghatározott vázzal rendelkező szöveget kell szerkesztenie a pályázat révén megvalósítani kívánt kutatási programjáról. A kiírások útmutatója részletes leírást ad a pályázat

korlátairól, valamint formai követelményeiről. A jelentkezésre szolgáló elektronikus rendszer alapján véve felhasználóbarát, könnyen kezelhető. A jelentkezés folyamatának egyetlen buktatója annak virtuális jellegében rejlik, a szoftverek és hardverek állandó tulajdonságában, a kiszámíthatatlanságban. Éppen ezért célszerű a pályázat végleges benyújtását nem az utolsó pillanatra halasztani. Ez annál is inkább megoldást jelent, mivel a feltöltött pályázat a határidőig bármikor, korlátlan alkalommal felülírható.

Az Unió finanszírozási rendszerén kívül nemzetközi támogatási forrásként említhetjük még a *Wellcome Trust*-ot, valamint az amerikai *NIH* rendszerében meghirdetett pályázatokat is.

A Henry Wellcome nevéhez köthető *Wellcome Trust*, az Egyesült Királyság legjelentősebb nem-kormányzati forrása, amely az orvostudomány fejlődését kívánja elősegíteni. Az alap különböző programok keretében hirdeti meg kiírásait, így, például egyéni ösztöndíjak formájában, technológiatranszfert ösztönző pályázatokként vagy intézmények stratégiai projektjének támogatásaként. (<http://www.wellcome.ac.uk/Funding/Types-of-funding/index.htm>)

A Wellcome Trust egyéni pályázatai a tudományos karrier különböző állomásain lévő kutatóknak kívánnak segítséget nyújtani kutatási programjaik megvalósításához. Az alap meghirdet kifejezetten karrierjüket kezdő kutatókat támogató kiírásokat (*PhD studentship; Early clinical careers scheme*). Posztdoktori ösztöndíjai elérhetőek a biomedicina, klinikai tudományok, közegészségügyi, állatorvostani területeken.

(<http://www.wellcome.ac.uk/Funding/Biomedical-science/Funding-schemes/Fellowships/index.htm>)

Az általános feltételek az alábbi oldalon olvashatók: <http://www.wellcome.ac.uk/Funding/Biomedical-science/Application-information/WTD004250.htm>.

Az egyéni Wellcome Trust pályázatok esetében gyakran kér a támogató előzetes jelentkezést, amelynek során a pályázó benyújtja a tervezett kutatás rövid leírását, ismerteti aktuális támogatásait, futó projektjeit. Az első körben szükséges benyújtani a jelentkező rövid életrajzát, releváns publikációinak listáját, a projektterv költségvetését és a kutató intézményének támogatólevelét.

A jelentkezés az *eGrants Application* elektronikus rendszeren keresztül történik, amelyben egyszerre csak egy kiírásra nyújthatja be projekttervét a jelentkező. A jelentkezés menetéről bővebb információ az alábbi oldalon található: <http://www.wellcome.ac.uk/Funding/Biomedical-science/Application-information/WTD004107.htm>.

Aki az aktuális kiírások között (<http://www.wellcome.ac.uk/Funding/Biomedical-science/Funding-schemes/index.htm>) maga számára megfelelőt talál, annak első körben érdemes kapcsolatba lépnie az alap munkatársaival a megfelelőségi kritériumok tisztázása érdekében.

A Wellcome Trusthoz benyújtott pályázatokat először külső szakértők értékelik, akiknek lehetőségük van a tisztázó kérdéseket feltenni a jelentkezőnek. A pályázat benyújtása és az eredmény kihirdetése között 4-6 hónap telik el általában; az esetek többségében a sikeres pályázók az értesítés kézhez vételétől kezdhetik meg a megvalósítást, de a tervezett dátumhoz képest egy éven belül meg kell kezdeniük azt. A Támogató Bizottság döntése a teljes támogatáson vagy elutasításon kívül szólhat csökkentett vagy feltételes támogatásról is.

Az amerikai nemzeti egészségügyi hálózat intézményei, a *National Institutes of Health* olyan ösztöndíjakat, projekt támogatásokat nyújtanak, amelyek a természettudományi, orvostudományi tudás gyarapodását teszik lehetővé, valamint hozzájárulnak az egészséges életmód terjedéséhez, a betegségek, egészségügyi rendellenességek előfordulásának csökkentéséhez. A NIH-rendszer pályázatait teret adnak az intézményi jelentkezőknek – mind magán,

mind állami, non-profit vagy for-profit intézményeken – túl az egyéni pályázóknak is. Az egyéni pályázatok az FP7-es kiírásokhoz hasonlóan működnek, egy kutató személyére szabva, de a befogadó intézmény támogatásával valósulnak meg. A kiírások egy része csak amerikai jelentkezőknek kínál lehetőséget, több pályázat nyitott azonban az USA-n kívüli országok pályázói előtt is.

Az NIH kiírásainak (*Funding Opportunity Announcement, FOA*) egy része konkrét témában támogat kutatási programokat, valamint tanulmányok megszületését. A *Program-kiírások (Program Announcement)* olyan szakterületeket nevesítenek meg, amelyek kiemelt jelentőséggel bírnak, különösen aktuálisak. Ezek befogadása általában folyamatos; az esetek többségében 3 évig nyitottak a források.

Az ún. *Request for Application* kiírások egy szűk témakört határoznak meg egy vagy több NIH-intézmény bevonásával. Ebben a programban általában egyszeri beadási határidőt nevez meg a támogató. Vannak olyan pályázatok (*Parent Announcement*), amelyek átfogó témaköröket határoznak meg; ezeken belül ösztönöznek új, egyedi ötleteket, hasonlóan az Európai Unió *IDEAS* programjához.

A pályázati kiírások az alábbi honlapon találhatóak:

http://grants.nih.gov/grants/guide/search_results.htm?scope=rfa&scope=pa&year=active&text_curr=&Search.x=55&Search.y=14

Az NIH-pályázatokra is elektronikusan lehet jelentkezni. A pályázati anyag ebben az esetben egy szerkeszthető pdf-fájlban készül el. Az egyéni pályázónak célszerű a befogadó intézményével felvenni kapcsolatot, ugyanis amennyiben a kutató vezető szerepet tölt be a projektben, az intézményi kapcsolattartón keresztül először regisztrálnia kell a NIH-pályázatok benyújtására szolgáló *ERA Commons* portálon.

A regisztrációt követően a pályázó hozzáfér az elektronikus rendszerhez, amelyen keresz-

tül benyújthatja jelentkezését. A pályázat írása közben érdemes állandó kapcsolatot fenntartani az intézmény ERA Commons oldalát kezelő személlyel, ugyanis a pályázat véglegesítéséhez az intézmény elektronikus jóváhagyása is szükséges.

A pályázat értékelésekor az alábbi szempontok kapnak hangsúlyos szerepet:

- A) a projektben felvetett probléma, kérdés jelentősége;
- B) a projekt megvalósításának kidolgozottsága;
- C) az innovatív elemek;
- D) a projektet végrehajtó kutatók képzettsége, jártassága a témában;
- E) a megfelelő tudományos környezet.

A Wellcome Trust és a NIH egyaránt kínál lehetőséget egyetemi tanulmányokat követő PhD-képzés elvégzésére az Egyesült Királyságban,

Írországban, valamint az USA-ban. (<http://www.wellcome.ac.uk/News/2011/News/WTVM052725.htm>)

A fentiekben bemutatott pályázati lehetőségekkel ízelítőt kívántam adni a számos nemzetközi lehetőségről, amelyek nyitottak a hazai pályázói kör előtt is. A nemzetközi pályázatok hátránya a jelentkezők potenciálisan magas száma a hazai kiírásokhoz képest. Előnyük azonban a kevesebb adminisztratív korlát, valamint meghirdetett programjaik nyitottsága a különböző tudományterületek, témakörök felé.

A hazai rendszerhez képest olykor nehezebb a kapcsolattartás, kommunikáció, ám éppen ez okból a pályázatok benyújtására általában egyértelmű, könnyen kezelhető rendszerek állnak rendelkezésre.

Nemzetközi pályázáskor nagy előnyt jelent – sok esetben kifejezetten követelmény – a nemzetközi partneri kapcsolat, a külföldi intézményekkel, kutatókkal való együttműködés.

Horváth Dóra

(El)számolni tudni kell! A pályázatok általános pénzügyi elszámolása

Mielőtt belekezdenénk a pályázatok elszámolásába (hivatalos nevén a kifizetési kérelem benyújtásába), fontos, hogy az alábbi dokumentumokat áttanulmányozzuk és az azokban foglaltakat megismerjük:

- A) a pályázathoz tartozó támogatási szerződés (TSz);
- B) a TSz mellékletét képező költségvetés (amelynek megalkotásában – szerencsés esetben – személyesen részt vettünk), valamint
- C) a közreműködő szervezet – jelen esetben az ESZA Nonprofit Kft. (www.esza.hu) – által kiadott „Pénzügyi elszámolás részletes szabályai” című dokumentum (http://www.esza.hu/dokumentumok/altalanos-penzugyi-utmutatok_520).

A projektek finanszírozása kétféle módon történhet. A teljes összeget a megítélt támogatás biztosítja (a projekt támogatási intenzitása 100%-os), vagy a pályázati kiírás meghatározott százalékban önerő biztosítását írja elő (pl. a támogatás TSz-ben rögzített összköltsége = 80% megítélt támogatás + 20% önerő). Ebben az esetben az egyetem, illetve a szervezeti egységek feladata biztosítani a saját forrás (önerő) rendelkezésre állását a teljes futamidő alatt.

Az elszámolás szempontjából ettől kezdve az önerőnek nincs jelentősége, mivel a teljes (100%-os) összeggel el kell számolni. A kifizetési kérelem jóváhagyása után azonban – jelen példánknál maradva – csak az elszámolt költségek 80%-a került átutalásra.

A támogatott tevékenység elindításához és likviditásának biztosításához lehetőség van *előleg* kérésére a közreműködő szervezettől (ESZA Kft.), ami a költségvetésből nyújtott

támogatás összegének *max. 25%-a* lehet. Az előleggel történő elszámolást akkor kell megkezdeni, ha a benyújtott és elfogadott elszámolások összege (teljes, 100%-os összeg) *meghaladja a 60%-ot*. Ha ezt a határt átlépjük és a kifizetési kérelem megfelelő sorában nem kérjük az előleg terhére történő elszámolást, az ESZA Kft. automatikusan annyival kevesebb összeget utal, mint a túllépés összege.

Előfordul olyan eset is, amikor a 60%-os határ előtt már el kívánunk számolni előleget (pl. előre látható, hogy a támogatás teljes összegét nem tudjuk felhasználni, azonban az előleget a teljes összegre kaptuk). Ebben az esetben egy „Megerősítő nyilatkozat”-ra van szükség az ESZA Kft. felé, amelyben összegszerűen leírjuk, hogy ténylegesen az előleg terhére kívánunk elszámolni.

A támogatási összegek elszámolását három – időben elhatárolt – részre oszthatjuk. Mindhárom időszakot a pályázat támogatási szerződése rögzíti, konkrét dátumokkal.

Az első periódus a projekt előkészítésének időszaka, amely általában a pályázati felhívás megjelenésétől a projekt megvalósításának kezdő időpontjáig tart. A következő időszak a projekt megvalósítása, majd ezt követi a projekt fizikai lezárásának időpontjától a *záró projekt előrehaladási jelentés és záró kifizetési kérelem* beadásáig terjedő időtartam.

A projekt előkészítésének időszakában elszámolható költségeket a hatályos költségvetés részletesen tartalmazza, és elszámolására kizárólag az első kifizetési kérelemben van lehetőség. A meghatározott -tól -ig dátum a fizikai teljesítésre vonatkozik (a számlán a teljesítés időpontja), a számla fizetési határideje, illetve tényleges kifizetése már áttevődhet a következő szakaszra.

A pályázat fizikai zárását követően általában 60/90 nap áll rendelkezésre a teljes körű lezáráshoz. Itt is érvényes a fenti megjegyzés, hogy a teljesítés időpontjának kell a dátumon belülinek lennie. Egy kivétel van, amikor a teljesítés is lehet záró időpont utáni, a könyvvizsgáló számlája (50 millió Ft támogatási összeg fölött kötelező a könyvvizsgálat).

És most jöjjön a gyakorlat!

A kifizetési kérelmek összeállítása már akkor megkezdődik, amikor befogadunk egy projekthez tartozó számlát. Az első lépés, hogy a számlákat alakilag, tartalmilag ellenőrizzük, hogy megfelelnek-e a jogszabályokban (*az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény X. fejezete, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény XI. fejezete*) előírtaknak.

Gyakori hibák

- A) a számla nem az egyetem, hanem valamelyik szervezeti egysége nevére és címére szól;
- B) nem szerepel a számlán az utaláshoz szükséges bankszámlaszám (kézzel kiállított számláknál),
- C) áfa összegét nem vagy rosszul tüntetik fel;
- D) a pályázat azonosítója nem szerepel a számlán;
- E) a kézzel kiállított számlákon javítás van (a javításnak minden esetben jól láthatónak kell lennie, és a kiállítónak aláírásával és bélyegzőjével kell hitelesítenie);
- F) a számla összege nincs összhangban az árajánlattal, a vállalkozói szerződéssel vagy a megrendeléssel;
- G) a számla kiállításának dátuma és a teljesítés ideje nincs összhangban a vállalkozási szerződéssel és a teljesítésigazolással.

Ezt követően kerül sor a számla rögzítésére az SAP-rendszerben, valamint a szükséges bizonylatok csatolására (a közbeszerzéssel érintett beszerzéseknél az eljárás más). Ez tevékenységtől függően többféle lehet:

- A) *áru, gép, eszköz beszerzése esetén*: árajánlat, megrendelés, szállítólevél (aláírással + bélyegzővel igazolva az átvétel ténye), illetve szállítólevél mellőzése esetén az átvétel tényét a számlán jól azonosíthatóan igazolni kell;
- B) szolgáltatás esetén: vállalkozói szerződés, teljesítésigazolás.

Gyakori hiba

A teljesítésigazolás dátuma korábbi, mint a számlán lévő teljesítési időpont.

A számla kiegyenlítését követően a kifizetés igazoló bizonylata (banki kivonat) másolatát is csatolni kell.

Itt kell néhány szót ejteni a *külföldi számlákról*. A devizában kiállított számlák összegét az elszámolás során forintban kell feltüntetni. A számlán szereplő devizát a fizikai teljesítés napján érvényes MNB középárfolyamon kell átszámítani forintra. A devizában kiállított számlát semmilyen számlaösszesítőre – a későbbiekben még erre visszatérek – nem lehet rávezetni.

Az Európai Unió belüli beszerzésnél a szállítólevélen igazolt átvételi dátum, EU-n kívüli beszerzésnél a vámhatározat átvételének időpontja jelenti a fizikai teljesítés napját. Ha ezen dokumentumok nem állnak rendelkezésre, a fizikai teljesítés napjáról nyilatkozatot kell benyújtani. Amennyiben a számla nem tartalmazza a fizikai teljesítés dátumát, úgy a számlán szereplő devizát a számla keltezésének napján érvényes MNB középárfolyamon kell átszámítani forintra.

A külföldi számlák mellé a számla fő tartalmi elemeiről rövid fordítás kell készíteni. Ugyanez vonatkozik a mellékletként becsatolt megállapodásra/szerződésre/megrendelésre is. A fordítást készítőnek aláírásával kell hitelesítenie a dokumentumot.

Az elszámolás összeállítása három munkafázisból áll össze. Egyrészt összekészítjük a maguk fizikai valójában a kifizetési kérelemhez tartozó dokumentumokat, majd ezeket rögzítjük az ESZA Kft. által rendszeresített táblázatban (http://www.esza.hu/dokumentumok/kifizetesi-keelem-sablonok-segedletek_523), végül elektronikusan rögzítjük a kapott adatokat az EMIR pályázói tájékoztató felületén.

Az első munkafázisban az eredeti számlákra rá kell vezetni a tevékenységi oszlopot és költségvetési sort, a költségvetésben meghatározottak alapján (pl. I.

Projektmenedzsment, 54. Bérkölség). A 2011. október 3-án életbe lépett módosítás szerint az eredeti számla példányán cégszerű aláírással kell a teljesítést igazolni (külön teljesítésigazolási dokumentáció esetén is). Ennek egyeztetése még folyik az ESZA Kft.-vel, mivel szó szerinti értelmezés esetén ez rektori, illetve gazdasági főigaz-

gatói aláírást feltételez minden egyes számlán. A számlákat el kell látni projektbélyegzővel és a jogosult gazdasági vezető aláírásával.

A projektbélyegző és az aláírására jogosult gazdasági vezető aláírása kell minden egyéb dokumentumra is, azok minden egyes oldalára. (Figyelem! Kétoldalas dokumentumokat is használunk.)

Az ESZA Kft. által kiadott „*Részletes dokumentum mátrix*” tartalmazza a kifizetési igénylésben benyújtandó, kifizetési kérelmet alátámasztó, a projekt pénzügyi és szakmai előrehaladását igazoló dokumentumok felsorolását. (http://www.esza.hu/dokumentumok/kifizetesi-keelem-sablonok-segedletek_523).

Ezen dokumentumok köre idén jelentősen csökkent, ennek azonban az a veszélye, hogy az esetleges hiányosságok, hibák csak a helyszíni ellenőrzés során kerülnek felszínre, amikor viszont már jegyzőkönyv készül.

Az 500 ezer Ft feletti támogatástartalmú számlákat továbbra is be kell küldeni másolatban. Az elkészült másolatokat a projektbélyegzővel felül kell bélyegezni + jogosulttal aláíratni, hitelesítő bélyegzővel ellátni és az egyetem Pénzügyi Osztálya által hitelesítésre felhatalmazott kollegával aláíratni és feltüntetni a számlaösszesítőben szereplő sorszámot. Némely projektnél még ezen felül az egyetemi körbélyegzőt is megkövetelik.

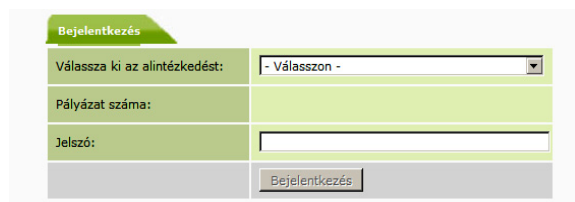
A második munkafázisban az ESZA-féle összesítő táblázatba – számlaösszesítők – külön-külön felvisszük az elszámolni kívánt tételeket, ezek lehetnek: 500 ezer Ft alatti számlák, bérösszesítő, általános költségek, útiköltség-összesítő, ÉCS-összesítő, saját teljesítés, áfa-összesítő (fordított áfa esetén), terület-szerzés.

Mindegyik témához tartozik egy-egy útmutató is, amelyben részletesen leírják a kitöltés mikéntjét. Új elem a „Részösszeg” fül, amely automatikusan összegzi költségsoronként a bevitt tételeket, így nagyban megkönnyíti az elektronikus rögzítést.

A számlaösszesítőkből nem rögzítjük az 500 ezer Ft feletti támogatástartalmú, valamint devizás számlákat. Ezeket közvetlenül – egyenként – az EMIR-ben kell rögzíteni.

A számlaösszesítők – cégszerű aláírással ellátva – a beküldendő csomag részét képezik.

Végül – mindezen erőfeszítésünk gyümölcseként – sor kerülhet az elektronikus rögzítésre a <http://emir.nfu.hu/main/> oldalon. A saját projektünkbe jelszóval belépve a „Help” menüpont alatt megtaláljuk a használatot segítő kézikönyvet, valamint az összes dokumentumot, amely egy pályázat életében fontos lehet.

A megfelelő elszámolási ütemet kiválasztva, felvihetjük az egyedi számlákat, illetve a számlaösszesítőket. Az adatrögzítést bármikor megszakíthatjuk a bevitt adatok mentése után. Folytatni akár több napi megszakítással is lehet. Az adatrögzítést követően kerül sor a kifizetési kérelem összeállítására. Itt kell megadnunk az előleg elszámolására, valamint a közbeszerzésre vonatkozó információkat.

Ezt követi majd az elszámolás ellenőrzése. E pontot nem tudjuk kihagyni a rögzítésből, mivel a program nem enged tovább ennek elmulasztása esetén. Ellenőrzés után nyílik lehetőség az elszámolás végleges mentésére, amely programpont egyben automatikusan be is küldi az összeállított elszámolást. Ezt követően már *nincs lehetőség javításra*.

A véglegesített elszámolás most már nyomtathatóvá válik (a végleges mentés előtt is nyomtatható, azonban minden oldalon piros betűkkel „Nem beküldhető!” feliratot fogunk tapasztalni). A beküldendő mellékletekkel kiegészített elszámolást 1 eredeti példányban, cégszerűen aláírva kell az ESZA Kft. részére eljuttatni. Minden egyes beküldött lapot a projekt vezetőjének szignálnia kell.

Jó munkánk jutalma a jóváhagyott és elfogadott elszámolás. ☺

A következő számban az elektronikus rögzítés témájával foglalkozunk bővebben.

Balogh Zsuzsanna

NeuroRescue – a segítő kéz

A XXI. század küszöbén Európának új kihívásokkal kell megküzdenie. Az öregedő és fogyó népesség olyan, új problémákat vet fel, amelyek hatékony kezelésére közös, összeurópai válaszokra van szükség. A *NeuroRescue projekt* megvalósításában 4 ország 6 intézménye azzal a céllal fogott össze, hogy olyan átfogó, európai szintű akciótervet dolgozzon ki, amely komplexen kezeli az öregedéssel járó neurodegeneratív betegségeket, azok kutatási, egészségügyi, társadalmi, gazdasági vonatkozásaival együtt.

A cél olyan kutatási és kezelési sémák elterjesztése a területen, amelyek biztosítják a szisztematikus multidiszciplináris megközelítést. A projekt emellett elősegíti, hogy a neurodegeneratív betegségekhez kapcsolódó kutatások eredményei klinikai gyakorlattá váljanak, a hozzájuk kapcsolódó gyártók pedig teret kapjanak a nemzetközi piacon.

A projekt koordinátora a *Provence-Alpes-Cote d'Azur Régió (PACA) Régiós Tanácsa*, amely az elmúlt években

több kiválósági programot is útjára indított. A régió komoly támogatást nyújt a

**Région
PACA**

klaszterszerveződéseknek, ennek köszönhetően csaknem 30 klaszter jött létre az elmúlt időszakban, köztük több olyan, amely egészségügyi szolgáltatókat, gyártókat csoportosít. A régió Franciaországban második a kutatóhelyek számát tekintve. Nizzában működik a Claude Pompidou Institute, amely az Alzheimer kór felismerését, és a hozzá kapcsolódó rendellenességeket tanulmányozza, valamint a páciensek társadalmi-orvosi támogatását látja el. A régió részt vesz az agyra és az idegrendszerre vonatkozó nemzeti terv létrehozásában is.

A szintén francia *Eurobiomed Klaszter* két régió – Languedoc-Roussillon és Provence-Alpes-

Cote D'Azur – egészségügyi szereplőit tömöríti. Fő tevékenységi területe a fertőző trópusi, valamint ritka betegségek felismerése és kezelése, orvosi eszközök gyártása, az öregeedés, neurológiai betegségek és fogyatékoság kezelése.

A spanyol *Fundacio Privada Parc de Salut Sabadell* által működtetett Parc de Salut célja egészségjavító programok megvalósítása, az ezt elősegítő egészségügyi kutatások és innováció támogatása.

A német *Bayern Innovativ Gesellschaft für Innovation und Wissenstransfer MBH* a bajor kormány tulajdonában lévő cég, amelyet 1995-ben a politikusok, tudósok és az ipar képviselői közösen hoztak létre, hogy erősítsék az együttműködést a három szféra között az innováció és technológiatranszfer területén. A cég azóta is a legfontosabb kapocs ipar és tudomány között.

A projekt sikerében, a gördülékény együttműködésben fontos szerep jut az *INNO Ag* nizzai leányvállalatának, amely stratégiai tanácsadóként Európa szinte minden országában tevékenykedik mintegy 500 ügyfél számára.

A Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ a Medipólus, illetve a Semmelweis Egyetem képviseletében vesz részt a projektben. Az intézmény részére fontos lehetőség a közös akcióterv kidolgozásában való közreműködés, ami lehetővé teszi az egyetem intézetei számára, hogy a hazai jó gyakorlatok és kutatási eredmények európai szinten is ismertté váljanak.

A hazai szakemberek mellett hatást gyakorolhatnak az európai szakpolitika alakítására. A programban a közép-kelet-európai régió

képviselőiként az egyetemnek lehetősége van a hazai eredmények ismertségének javítására, ezek nemzetközi közönség előtti bemutatására a workshopokon, tudástranszfer rendezvényeken.

A projekt célja, hogy ne csak egy átfogó akcióterv szülessen az öregeedés hatásainak kezelésére, hanem jöjjön létre emellett egy olyan összeurópai hálózat, amely összefogja a témával foglalkozó kutatókat, gyártókat, erősíti köztük az együttműködést, ezzel elősegítve az innovatív megoldások minél előbbi piacra jutását. Célunk, hogy felhívjuk az európai tagállamok figyelmét az öregeedés és neurodegeneratív betegségek okozta problémák fontosságára, ezzel elindítva azt, hogy az egyes tagállamok is kidolgozzák saját akciótervüket.

A projekt eredményeképpen áttekinthető képet kapunk a partnerországok neurodegeneratív betegségekkel foglalkozó kutatói és vállalkozói szférájáról, ami segíti majd a meglévő együttműködések erősítését, újak kialakítását. Mindez erősíti a hazai kutatói és vállalkozói szféra nemzetközi pozícióját. Olyan kutatási prioritások kerülnek kijelölésre, amelyek javítják a mentális betegséggel élők életminőségét, valamint piaci relevanciával bírnak a területen működő gyártók számára.

A projekt lehetőséget teremt a területen összpontosuló, meglévő erőforrások felmérésére, kihasználásuk optimalizálására. Az akcióterv hatására új finanszírozási konstrukciók kerülhetnek be az egyes országok gyakorlatába, amelyek javítják az egészségügyi gyártók piaci pozícióit.

Dolgozzunk együtt a fiatalosabb, egészségesebb Európáért!

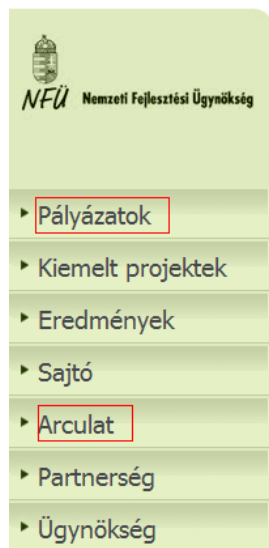
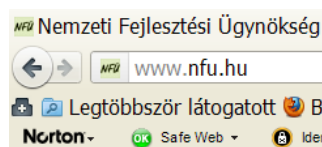
<http://www.neurorescue.eu/index.php/en/>

Takács Viktória Ágnes

Több mint kötelezettség, lehetőség: a kedvezményezettek tájékoztatási feladatai az uniós támogatásból megvalósuló projekteknél

Az uniós támogatásban részesülő kedvezményezetteknek – az Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (www.nfu.hu) által kiírt pályázatok esetében – projektjük jellegétől és méretétől függően kommunikációs kötelezettségüknek kell eleget tenniük. A benyújtott pályázatok kötelező részét képezik a nyilvánosság biztosítására vonatkozó vállalások, amelyek tájékoztatják a célközönséget arról, hogy az adott projekt az Európai Unió támogatásával valósul meg.

A nyilvánossággal kapcsolatos vállalásokról a 2011. előtti (ÚMFT-s) pályázatok esetében a

pályázati felhívás, illetve útmutató rendelkezett, amelyek megtalálhatók az NFÜ oldalán a *Pályázatok* menüpont alatt. Itt az adott pályázat linkjére kattintva, megismerhetők a szóban forgó előírások.

Az ÚMFT-s pályázatok kedvezményezettjeinek tájékoztatási kötelezettségei és arculati előírásai letölthetők a fenti oldalon található az *Arculat* menüpontból.

A nyilvánossággal kapcsolatban fontos változások történtek a közelmúltban. A 2011. első fele előtti pályázatoknál még a régi, ÚMFT-s kommunikációs csomagok alapján kell megvalósítani a vállalásokat, de az új arculati elemekkel (erre még később visszatérünk).

A köztes időszakban benyújtott pályázatokban a nyilvánossági vállalásokat az ÚMFT

előírásai alapján tervezték meg, így a pozitív támogatási döntést követően – a szerződéskötés keretében – ezeket melléklet formájában újra kell tervezni az ÚSZT szabályozásának megfelelően. Minderre a közreműködő szervezet lehetőséget ad, illetve segítséget nyújt.

Az Új Széchenyi Terv (ÚSZT) keretében megjelent pályázatok esetében a nyilvánossággal kapcsolatos vállalásokról az *ÚSZT kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei* c. dokumentum rendelkezik, amelyet szintén az Arculat menüpont alatt lehet megtalálni az NFÜ oldalán. A projektek eltérő jellegéből fakadóan (a támogatási összegtől függően) a kedvezményezetteknek eltérő tartalmú *kommunikációs csomagokat* kell megvalósítaniuk.

A kommunikációs csomagok meghatározásánál a következő irányelvek érvényesülnek:

- A) *I. csomag:* 500 millió Ft feletti támogatás esetén;
- B) *II. csomag:* 50 millió – 500 millió Ft közötti támogatás esetén;
- C) *III. csomag:* 50 millió Ft alatti támogatás esetén.

A kommunikációs csomagok a támogatás mértékétől függően bővülnek, vagyis vannak minden konstrukcióban kötelezően előírt elemek. Bizonyos esetekben a pályázónak lehetősége van arról nyilatkozni, hogy melyik tevékenységből mennyit kíván megvalósítani.

Az elemek tervezésekor célszerű a realitás talaján maradni, hiszen a pályázatot nem bírálják el az esetek többségében pozitívabban, ha a pályázó két sajtóközlemény helyett négyet vállal, vagy 1 millió db. szórólap elkészítését tervezi. A valóságtól elrugaszkodott vállalatokat nagyon bonyolult, körülményes és költségigényes is teljesíteni.

Az egyes kommunikációs csomagokra vonatkozó feladatokat a következő táblázat tartalmazza. Az adott tevékenység mellett szereplő „X” jel mutatja, hogy a szóban forgó feladat melyik csomagba eső projektre vonatkozik. A táblázatban külön található a projekt „életútjának” egyes szakaszaiban (projektelő-készítési, megvalósítási és a megvalósítást követő) előírt tájékoztatási feladatok.

	Feladatok	Kommunikációs csomagok		
		I	II	III
A projekt előkészítő szakasza	1 Kommunikációs (cselekvési) terv készítése	X		
	2 Sajtóesemények szervezése, sajtómegjelenések összegyűjtése; igény esetén projektlátogatás szervezése újságírók számára	X		
	3 Nyomtatott tájékoztatók (brosúrák, szórólapok stb.) elkészítése és lakossági terjesztése	X		
	4 Internetes honlap készítése, vagy meglévő honlap esetén a projekthez kapcsolódó tájékoztató (esetleg aloldal) létrehozása és folyamatos működtetése, frissítése	X	X	
	5 Lakossági fórum, közmeghallgatás szervezése	X		
A projekt megvalósítási szakasza	6 Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	X	X	
	7 Sajtónyilvános események szervezése (ünnepélyes eseményekhez, pl. alapkövetétel, egyes beruházási fázisok befejezése, átadások, képzés zárása stb.)	X		
	8 A beruházás helyszínén „A”, „B” vagy „C” típusú tábla elkészítése és elhelyezése	X	X	X
	9 Fotódokumentáció készítése	X	X	X
A projekt megvalósítását követő szakasz	10 Sajtónyilvános ünnepélyes projektátadó rendezvény szervezése	X		
	11 Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	X	X	X
	12 Eredménykommunikációs információs anyagok, kiadványok készítése	X		
	13 TÉRKÉPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal	X	X	X
	14 A beruházás helyszínén „D” típusú tábla elkészítése és elhelyezése	X	X	X

Mivel az uniós támogatások kapcsán kötelező elem a nyilvánosság, a pályázat kiírói a projekt költségvetésének bizonyos összegét – ezt általában az összköltségvetés százalékában határozzák meg – a nyilvánosságra különítik

el. A tájékoztatásra szánt költségek tudatában érdemes előzetes kalkulációt készíteni. Az egyes marketing elemek pontos magyarázata a következő:

A) Kommunikáció a projekt előkészítő szakaszában:

a) *Kommunikációs (cselekvési) terv készítése:* ez az elem tulajdonképpen a már említett előzetes kalkuláció, a vállalt elemekhez költségek rendelése táblázatos formában, illetve az egyes elemek megvalósításának ütemezése.

b) *Sajtóesemények szervezése, sajtómegjelenések összegyűjtése, igény esetén projektlátogatás szervezése újságírók számára:* ennek az elemnek a vállalása magában hordozza a már említett, mennyiségi és kivitelezési problémákat. A sajtó aktivizálása nem egyszerű feladat, így el kell gondolkodni, hogy ezekből a tevékenységekből melyik vállalása teljesíthető.

c) *Nyomtatott tájékoztatók (brosúrák, szórólapok, stb.) elkészítése és lakossági terjesztése:* a célközönség és a lakosság számára készített tájékoztató kiadványnak, célratorónek, tárgyilagosnak, minden információt magába foglalónak kell lennie. Tartalmaznia kell elérhetőségeket, amelyeken az érdeklődők további információkat szerezhetnek a projekttel kapcsolatban.

d) *Internetes honlap készítése, vagy meglévő honlap esetén a projekthez kapcsolódó tájékoztató (esetleg aloldal) létrehozása és folyamatos működtetése, frissítése:* a pályázatok keretében lehetséges a projekttel kapcsolatos, önálló honlapot létrehozni, vagy – mint az egyetemen szokás – az intézmény központi honlapján egy aloldalon lehet az érdeklődők számára hozzáférhetővé tenni a pályázatra vonatkozó információkat.

e) *Lakossági fórum, közmeghallgatás szervezése:* a lakossági fórum alkalmas a közvetlenül érintett közönség tájékoztatására a projektről.

B) Kommunikáció a projekt megvalósítási szakaszában:

a) *Sajtóközlemény a projekt indításáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése.* A projekt

indítását követően érdemes a megcélzott újságírói körnek sajtóközleményt kiküldeni.

- b) *A sajtó meghívása ünnepélyes eseményekhez* (pl. alapközlés, az egyes beruházási fázisok befejezése, átadások, képzés zárása stb.). A kedvezményezett köteles bármely, a projekttel kapcsolatban szervezett eseményről a közreműködő szervezet kommunikációs egységét értesíteni a rendezvényt megelőzően 20 munkanappal.
- c) *A beruházás helyszínén a pályázati dokumentációban megjelölt típusú tábla* (A, B vagy C típus) elkészítése és elhelyezése.

„A” típusú tábla 504 cm * 238 cm (Europlakát)	500 M Ft feletti támogatást nyert infrastrukturális beruházások esetén
„B” típusú tábla 300 cm * 150 cm	500 és 50 M Ft közötti támogatást nyert infrastrukturális beruházások, eszközbeszerzések esetén
„C” típusú tábla 42 cm * 59,4 cm (A2)	50 M Ft alatti támogatást nyert infrastrukturális beruházások, eszközbeszerzések s nem infrastrukturális fejlesztések esetén

A táblák formai kinézetéről az ÚSZT arculati kézikönyv rendelkezik, amely szintén letölthető az NFÜ oldaláról az Arculat menüpont alatt. A táblákat mindenki számára jól látható helyen kell kihelyezni a pályázat megvalósításának helyszínén egészen a projektzárásig, majd le kell cserélni az emlékeztető táblára.

- d) *Fotódokumentáció készítése*: a projekt megvalósítása során a kedvezményezettnek fotódokumentációt kell készítenie a projekt egyes fázisairól, a végrehajtás folyamatáról. A pályázónak kell meghatározni a mennyiséget

(mennyi képet és hányszor készíti a pályázat során).

- C) Kommunikáció a projekt megvalósítását követően:

- a) *Ünnepélyes projektátadó rendezvény* szervezése a sajtó nyilvánossága mellett: ez az esemény tulajdonképpen a projekt zárórendezvénye. Ennek keretében kell összefoglalni a projekt eredményeit, a megvalósítás során szerzett tapasztalatokat. Az eseményre kötelezően meg kell hívni a közreműködő szervezet munkatársait is.
- b) *Sajtóközlemény a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése*: a sajtóközlemény kiküldésének célja a célcsoport tájékoztatása a projekt megvalósulásáról, eredményeiről. Megfelelő sajtóhírek hiányában a projekt megvalósítói maguk is „generálhatnak” közleményeket pl. interjúk szervezésével, PR-filmek készítésével.
- c) *Eredménykommunikációs információs anyagok, kiadványok* készítése: a fontosabb adatokat, képi dokumentumokat, egyszerű magyarázó szöveggel, igényes nyomdai anyag formájában javasolt összefoglalni.
- d) *TÉRKEPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal*. A TÉRKÉPTÉR on-line adminisztrátori oldalára a pályázati tájékoztató felületen keresztül lehet belépni. E felületen a támogatott projekthez kapcsolódó weblapcím és részletes, szöveges leírás rögzíthető, továbbá képek, videók és dokumentumok tölthetők fel.

Az anyagok felhelyezését a „Projekt (Kommunikáció)” menüpont alatt a „Térképtér/médiafeltöltés”, illetve a „Térképtér/szöveges adatok” feliratú menügombokra kattintva lehet elvégezni. A feltöltések adminisztrátori jóváhagyást követően jelennek meg a publikus felületen. Mivel ez a nyilvánossági elem nagyon új, kezeléséhez célszerű a közreműködő szerv segítségét igénybe venni.

- e) A pályázati dokumentációban megjelölt „D” típusú tábla elkészítése és elhelyezése a beruházás helyszínén. A „D” típusú emlékeztető táblát a projekt helyszínén legkésőbb a projekt pénzügyi zárását követő 6. hónap végéig kell elhelyezni, és azt az útmutatóban, illetve a támogatási szerződésben meghatározott ideig szükséges fenntartani. Mérete: min. A4 (210 mm * 297 mm) max. A1 (594 mm * 841 mm).

Arculati elemek és Arculati Kézikönyv

Az ÚSZT Arculati Kézikönyve – amely az említett módon letölthető az NFÜ oldaláról – rendelkezik a pályázatok megvalósítása közben használatos arculati elemek kinézetéről. Közülük két fontos elem alkalmazását emeljük ki:

A) Logók

Az alábbi két logó közül valamelyik használatát kötelező:

- a) A logó minimális mérete és izolációs távolsága az Arculati Kézikönyvben szabályozott.

- b) Ez a „nagy” logó csak indokolt esetekben, kreatív megoldásoknál (pl. dekoráció) használható.

B) Infóblokk

A következő három infóblokk alkalmazása attól függ, hogy a pályázatot melyik európai uniós forrás támogatja. Sajnos nem lehet a je-

len pályázati rendszer alapján egyértelműen tipizálni a pályázati konstrukciók finanszírozási alapját; de az erre vonatkozó információt minden esetben a pályázat útmutatója tartalmazza.

- a) Európai Szociális Alap (pl.: TÁMOP pályázatok)

- b) Európai Regionális Fejlesztési Alap (pl.: TIOP pályázatok)

- c) Kohéziós Alap (pl.: KÖZOP pályázatok)

Amennyiben a projekt megvalósítását több alap finanszírozza, a következő hivatkozást kell feltüntetni:

„A projekt az Európai Unió támogatásával valósul meg.”

***

Összegezve az elmondottakat, a kedvezményezettnek tisztában kell lennie a pályázatának nyilvánosságra vonatkozó vállalásaival, illetve ezeket meg is kell valósítania a projekt végrehajtása, fenntartása során. Látni kell azonban azt is, hogy a feladatok nemcsak kötelezettséget jelentenek az érintettek számára, hanem lehetőséget is saját projektjük „reklámozására”.

Kalocsai Ildikó

A Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ minőségirányítási rendszere

A Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ 2009 második felében csatlakozott a Semmelweis Egyetem minőségirányítási rendszeréhez. A Központ 2010 márciusában az SGS Hungária Kft. által végzett tanúsító során az ISO 9001:2008 szabvány szerint tanúsítást nyert a pályázatfigyelés, pályázati tanácsadás, pályázatírás és projektmenedzsment, valamint szakértői és egyéb koordinációs tevékenységeire vonatkozóan. A tanúsítványt a 2011. évi megújító audit során további három évre meghosszabbították.

A minőségirányítási rendszer bevezetése során a rendszer követelményeinek megfelelően, a PIK tevékenységeivel összhangban kidolgozta a szükséges minőségirányítási dokumentumokat. A dokumentáció alapját a *Minőségirányítási Kézikönyv* képezi, a rendszer további fontos alapidokumentumai a pályázatfigyelési, tájékoztatási, pályázatírási, valamint projektmenedzsment tevékenységekkel kapcsolatos *munkautasítások*, amelyek részletesen leírják és szabályozzák az adott területtel kapcsolatos eljárásokat.

A minőségirányítási rendszer említett dokumentumai megtalálhatók, illetve megtekinthetők az egyetem intranet hálózatán, az intézmény minőségirányítási rendszerének dokumentumai között.

A rendszer fontos részét képezi még a PIK folyamatainak működésével, illetve a szolgáltatás megfelelőségével kapcsolatos visszajelzések figyelemmel kísérése, ezen belül a megbízói és dolgozói elégedettségmérések. Az első felmérésekre 2010 novemberében, az EvaSys rendszeren keresztül került sor. A Központ tevékenységeivel kapcsolatos visszajelzéseket, a felmérések során szerzett tapasztalatokat felhasználva, arra törekszünk, hogy munkánkat a jövőben eredményesebbé tehesük.

A PIK minőségirányítási tevékenységével kapcsolatos tennivalókat a minőségirányítási vezető koordinálja, akinek munkáját minő-

ségirányítási munkatárs segíti. Természetesen a PIK minden dolgozója aktívan közreműködik a rendszer működtetésében, a dokumentumok, munkautasítások aktualizálásában, a belső és tanúsító auditokon, illetve az ezekre történő felkészülésben. Kollégáink részére a minőségirányítási rendszerre, illetve annak változásaira vonatkozóan évente egy alkalommal megújító oktatást tartunk.

Minőségirányítással foglalkozó munkatársaink folyamatosan részt vesznek az egyetem Minőségbiztosítási Osztálya által szervezett belső minőségügyi továbbképzéseken, oktatósokon – ismereteiket bővíthették az elmúlt év folyamán megtartott intézményi auditor képzés keretében –, továbbá rendszeresen közreműködnek az egyetemi minőségirányítási rendszer felülvizsgálatában és a belső auditok lefolytatásában.

Az egyetem minőségpolitikájára építve, a PIK vezetőségének és munkatársainak alapvető célkitűzése, hogy magas minőségi szintű szolgáltatásokat nyújtsanak, továbbá tevékenységükkel a pályázatírási, valamint a projektmenedzsmenttel kapcsolatos feladatok elvégzése során a megbízók kutatási, betegellátási tevékenységének fejlesztését minél magasabb szakmai színvonalon támogassák.

Márton Erika

Ismerem a Pályázati Központ feladatait.	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben
A Pályázati Központ feladatkörébe tartozó kérdésekre kapott válaszok szakmai tartalmával elégedett vagyok.	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben
A Pályázati Központ feladatkörébe tartozó kérdésekre kapott válasz a gyakorlatban alkalmazható.	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben
Ismerem a Pályázati Központ munkatársainak elérhetőségét (cím, telefon, e-mail).	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben
A munkatársak időbeli elérhetősége megfelelő.	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben
A munkatársak a határidőket betartják.	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben
A munkatársak udvariasága	Gyenge 1				5 Kiváló
A munkatársak szakmai felkészültsége	Gyenge 1				5 Kiváló
Mennyire találja megfelelőnek a hírlevél gyakoriságát?	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben
Mennyire elégedett az e-mailben megküldött hírlevelek tartalmával?	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben
Az Ön számára mennyire érthetőek a hírlevelek közötti információk?	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben
Mennyire találja hasznosnak ezeket a rendezvényeket?	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben
Mennyire gondolja megfelelőnek a tájékoztató rendezvények gyakoriságát?	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben
Elégedett a honlap felépítésével, tartalmával?	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben
Véleménye szerint a honlapon található információk mennyire naprakészek?	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben
Mennyire találja megfelelőnek az online nyilvántartó lapok felépítését?	Egáltalán nem				5 Teljes mértékben

Horizon 2020

Az Európai Bizottság 2011. november 30-án mutatta be a *Horizon 2020* elnevezésű, a kutatás, az innováció és a versenyképesség előmozdítását egységes keretprogramba foglaló intézkedéscsomagját. A 2014 és 2020 közötti időszakra szóló új program meghatározó szerepet játszik az *intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést* célul kitűző *Európa 2020 stratégia* megvalósításában.

A Horizon 2020 *újdomsága*, hogy egy integrált programon keresztül szubvencionálja az európai K+F-, illetve innovációs tevékenységeket, azaz egyesíti a korábbi FP (kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogram), a CIP (innovációs és versenyképességi keretprogram), továbbá az EIT (Európai Innovációs és Technológiai Intézet) keretében nyújtott támogatásokat.

Az új kezdeményezésre – 2011-es árakon számolva – 80 Mrd €-t javasolt a Bizottság; ez az összeg a 2014 és 2020 közötti időszakra becsült inflációt figyelembe véve, *megközelíti a 90 Mrd €-t*.

A keretprogram *három alapvető célkitűzése* (pillére) a

- A) *tudományos kiválóság* (27.818 M €);
- B) *vezető szerep az ipari technológiák területén* (20.280 M €) és
- C) *társadalmi kihívások kezelése* (35.888 M €).

A) Tudományos kiválóság

Az I. pillér keretében nyújtott finanszírozás célja, hogy Európa megőrizze a tudományok terén betöltött vezető szerepét. Ennek érdekében

- a) az eddigiekben sikeresen működő *Európai Kutatási Tanácsnak* (European Re-

search Council, ERC) szánt támogatás 77%-os emelésére kerül sor (15.008 M €). Mindez jó hír a hazai szakemberek számára, hiszen az eddigi adatok szerint a kohéziós országok közül a magyar kutatók szerepeltek a legjobban a jelenleg futó keretprogram – ERC által meghirdetett – pályázatain.

- b) a *jövő technológiai* (Future and Emerging Technologies, FET) területén megvalósított kollaboratív kutatások számára 3.505 M €-t különít el a javaslat;
- c) a *Marie Curie-cselekvésekre* 6.503 M €-t szán a Bizottság;
- d) a *nagy európai kutatási infrastruktúrákhoz* (beleértve az e-infrastruktúrákat is) való hozzáférésre pedig 2.802 M € jut.

B) Ipari vezető szerep

Az II. pillér célja a K+F területén megvalósított befektetések ösztönzése. A javaslat

- a) 15.580 M €-t különít el a *kulcsfontosságú alaptéchnológiákhoz* (pl. ICT, nanotechnológia, fejlett anyagok, biotechnológia, korszerű gyártási és feldolgozási rendszerek, űrkutatás) kapcsolódó európai ipari képességek fejlesztésére;
- b) a *kockázati tőkéhez való hozzájárulásra* 4.000 M €-t szán;
- c) a *kev-kenál megvalósuló innovációt* pedig 700 M €-val kívánja támogatni.

C) A társadalmi kihívások kezelése

A keretprogram meghatározó részét jelenti a III. pillér, amely a következő hat, Európa egésze számára kihívást jelentő kérdés megoldásához kíván hozzájárulni.

- a) egészségügy, demográfiai változások és jólét (9.077 M €);
- b) élelmiszerbiztonság, fenntartható mezőgazdaság, tengerkutatás és tengerhasznosítási célú kutatás, biogazdaság (4.694 M €);
- c) biztonságos, tiszta és hatékony energiellátás; (6.537 M €);
- d) intelligens, környezetbarát és integrált közlekedés (7.690 M €);
- e) éghajlatváltozás, hatékony erőforrások és nyersanyagok (3.573 M €);
- f) inkluzív, innovatív és biztonságos társadalmak (4.317 M €).

Mint korábban szó volt róla, a Horizont 2020 keretprogram szerves része lesz az EIT, amelynek fő feladata, hogy összekötő szerepet töltsön be a legkiválóbb felsőoktatási intézmények, kutatóközpontok és vállalkozások között. E cél érdekében a Bizottság az EIT-nek szánt támogatási összeg jelentős emelése mellett döntött.

Ennek eredményeképpen 2014 és 2020 között az EIT tevékenységeire – két ütemben – összességében 1.542 + 1.652 M € jut. [A második összeget a kulcsfontosságú technológiákra (II. pillér), valamint a társadalmi kihívások (III. pillér) 6 területére szánt forrásokból kívánják elkülöníteni.]

Az EIT keretében 2008 óta 3, határokon átnyúló, magán- és közfinanszírozású formában működő, *tudományos és innovációs társulások* (Knowledge and Innovation Communities, KICs) jött létre az alábbi szakterületeken:

- A) fenntartható energiagazdálkodás (KIC InnoEnergy);
- B) éghajlatváltozás (Climate KIC), valamint
- C) információs és kommunikációs társadalom (EIT ICT Labs).

A tervek szerint az EIT tevékenysége a 2014 és 2020 közötti időszakban – ütemenként 3-3 – új társulással fog kiegészülni.

Az Európai Bizottság tudományos intézménye, a *Közös Kutatóközpont* (Joint Research Centre, JRC) tudományos és műszaki tevékenységei a jövőben is segítik az Unió legkülönbözőbb – környezetvédelmi, mezőgazdasági, a nanotechnológiára és a nukleáris biztonságra irányuló – szakpolitikai döntéshozatali folyamatait. E feladatokra a bizottsági javaslat összesen 2.212 M €-t tervez fordítani.

A Horizont 2020 újdonsága nemcsak abban rejlik, hogy az említett három támogatási programot (FP, CIP, EIT) egységes keretbe foglalja. A Bizottság elképzelései szerint jelentős változások várhatók a keretprogram szabályozásában.

A tervek szerint az egyszerűbb programszerkezetnek, az egységes szabályrendszernek és a bürokratikus akadályok felszámolásának köszönhetően a Horizont 2020 támogatásainak hozzáférhetősége jelentősen javulni fog, azaz

- A) egyszerűsödik a költségvisszatérítési rendszer, amely egyetlen, a közvetett költségek meghatározására szolgáló, átalányfinanszírozási rátán és két, a kutatási, illetve a piac közeli tevékenységekre vonatkozó finanszírozási rátán alapul majd;
- B) jóval kevesebb lesz az adminisztratív feladat a pályázatok összeállítása során;
- C) megszűnnek a szükségtelen ellenőrzések és auditok;
- D) a pályázat benyújtása és a támogatási döntésről szóló értesítés kézhezvétele közötti idő átlagosan száz nappal csökken.

A Bizottság a jövőben erősíteni kívánja az összhangot az Unió kohéziós és strukturális alapjainak felhasználásával is.

A tervezett menetrend a következő:

- A) *Jelenleg*: a Tanács és a Parlament megtárgyalja a Bizottság ismertetett javaslatát, illetve az Unió 2014-2020 közötti időszakra szóló költségvetését (beleértve a Horizont 2020-ét is).
- B) *2012 közepé*: az FP7 utolsó felhívása, amely összekötő kapocs lesz a Horizont 2020 számára.
- C) *2013 végére*: a Tanács és a Parlament elfogadja a Horizont 2020 szabályrendszerét.
- D) *2014. január 1-jétől*: kezdődik a Horizont 2020; megjelennek az első felhívások.

Bővebben:

1. http://ec.europa.eu/research/horizon2020/index_en.cfm
2. *Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: Horizon 2020 - the Framework Programme for Research and Innovation*
3. *2. Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing Horizon 2020 - the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020)*

Szitáné dr. Kazai Ágnes

Pályázatfigyelési tevékenység

A PIK legfontosabb feladatai között szerepel az egyetem oktatóinak és kutatóinak tájékoztatása a pályázati lehetőségekről; segítség nyújtása a pályaművek elkészítése és végrehajtása során; a projektek nyilvántartása, összefoglalók és információk anyagok készítése; kapcsolattartás külső partnerekkel, valamint a hazai és az európai uniós pályázatokon való részvétel ösztönzése.

A pályázatfigyelési tevékenység során naponta figyelemmel kísérjük a fontosabb magyar és külföldi, pályázatokkal foglalkozó weboldalakat. Az egyetemi pályázatok megszerezéséhez naprakész számítógépes adatbázist működtetünk, amelyben a pályázati felhívások adatait jegyezzük fel. A lehetőségekről, a legfrissebb, hazai és külföldi pályázatokkal kapcsolatos információkról heti rendszerességgel tájékoztatást küldünk email-ben az egyetem egyes egységeinek, a kutatóknak, hallgatóknak, ösztöndíjasoknak, további érintetteknek. A hírlevél tartalmazza a pályázatok rövid leírását (a pályázat kiírója, címe, kódja, a felhívás célja, a kedvezményezettek, támogatható tevékenységek köre, az elnyerhető támogatás minimális, illetve maximális mértéke, intenzitása, a pályázat beadási határideje, továbbá a pályázati kiírásra mutató közvetlen internetes link). Az általunk folyamatosan nyomon követett, pályázatfigyelő weboldalak az alábbiak:

Hazai honlapok

- A) Új Széchenyi Terv
<http://ujszecsenyiterv.gov.hu/>
- B) Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
<http://www.nfu.hu/>
- C) Pénzforrás Pályázat Portál
<http://palyazatportal.hu>
- D) KultúrPont Iroda
<http://www.kulturpont.hu/>
- E) Egészségügy + Üzlet
<http://www.eunzlet.hu>
- F) Nonprofit
<http://nonprofit.hu/>
- G) Pályázatfigyelő
www.pafi.hu

- H) Tudományos és Technológiai Alapítvány
<http://www.tetalap.hu/>
- I) Országos Tudományos Kutatási Alap-programok
www.otka.hu
- J) Tempus Közalapítvány
<http://www.tpf.hu/pages/content/index.php?pa>
Nemzeti Innovációs Hivatal
<http://www.nih.gov.hu/>
- K) Nemzeti Erőforrás Minisztérium
<http://www.nefmi.gov.hu/main.php>

Ösztöndíjak

- A) Osztrák-Magyar Akció Alapítvány
<http://www.oma.hu/>
- B) Fulbright ösztöndíjak
<http://www.fulbright.hu/>
- C) Magyar Ösztöndíj Bizottság
<http://www.scholarship.hu/P%C3%81LY%C3%81ZATOK/Aktu%C3%A1lisP%C3%A1ly%C3%A1zatok/tabid/68/language/hu-HU/Default.aspx>
- D) Magyar Tudományos Akadémia
<http://www.mta.hu>
- E) Pro Progressio Alapítvány
<http://www.proprogressio.hu>

Gyógyszercégek honlapján megjelenő felhívások

- A) Richter Gedeon Rt.
<http://www.richter.hu/HU/Pages/pr5.aspx>
- B) Sanofi-aventis Zrt.
<http://www.sanofi-aventis.hu/live/bu/bu/layout.jsp?scat=E868A1E2-8D6A-49CF-A099-373E04431906>
- C) Teva Magyarország Zrt.
<http://www.teva.hu/index.php?s=tender&from=5>
- D) EGIS Nyrt.
<http://www.egis.hu/Content/News/Tenders/default.aspx>
- E) Pfizer Kft.
<http://www.pfizer.hu/sites/PfizerHungary/Pages/P%C3%A1ly%C3%A1zatifelh%C3%A1v%C3%A1s.aspx>

Európai uniós és külföldi weboldalak

- A) Az Európai Unió 7. keretprogramja
http://ec.europa.eu/research/participants/portals/page/fp7_calls?
- B) Competitiveness and Innovation Framework Programme (CIP)
http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm
- C) European Cooperation in Science and Technology (COST)
<http://www.cost.esf.org/>
- D) Innovative Medicines Initiative (IMI)
<http://www.imi.europa.eu/content/call-proposals>
- E) Egészség- és Fogyasztóügyi Végrehajtó Ügynökség
http://ec.europa.eu/health/index_en.htm
- F) Wellcome Trust
<http://www.wellcome.ac.uk/Funding/index.htm>
- G) NIH (National Institutes of Health – US Department of Health & Human Services)
<http://grants.nih.gov/grants/guide/index.html>

A kiírásokkal kapcsolatban felmerülő kérdésekben kollégáink állnak az érdeklődők rendelkezésére. A releváns pályázati felhívások a PIK folyamatosan aktualizált weblapján (<http://www.palyazat-sote.hu>) és a Semmelweis Újságban is megjelennek. A honlapunkon megtekinthetők továbbá a futó és a lezárult projektek rövid kivonatai.

Nagy Zsuzsa

The screenshot shows the PIK website interface. At the top, there is a search bar and navigation tabs for 'Aktív pályázati felhívások', 'Lezárt pályázati felhívások', 'Pályázati hírek', 'Projektek', and 'Nyílt'. Below this is a carousel of three featured projects, each with a representative image: a line graph, a group of people, and a hand holding a pen over a document. The bottom section contains three detailed project descriptions:

- TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0019**: Klinikai Moduláris és Interdiszciplináris Tananyag- és Tartalomfejlesztés a Semmelweis Egyetem Ót Klinikájában. Project lead: Dr. Pörzse Gábor.
- E-learning tananyag**: Kutatásszervezés és innovációmenedzsment az egészség- és életudományok területén. Project lead: SZÉCHENYI TERV BME.
- TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0013**: Semmelweis Egyetem Magister Program. Project lead: Dr. Kaposi András.

Bemutkozik a PIK

A PIK jogelődje – az egyetem Pályázati és Innovációs Igazgatósága – 2003 nyarán kezdte meg működését azzal a céllal, hogy eredményesebbé tegye az intézmény pályázati tevékenységét a források hatékonyabb kiaknázásával. Az igazgatóság később az egyetem 100%-os tulajdonában lévő kft.-vé alakult át, ami az eredeti feladatok megtartása mellett a szolgáltató funkció erősítését eredményezte. A PIK – pályázatiírói, projektmenedzser, pénzügyi és innovációs tapasztalatokkal rendelkező – munkatársai az alábbi területeken látják el tanácsadói, szakértői feladatokat.

Tájékoztatás, információszolgáltatás, nyilvánosság, kommunikáció

- A) a hazai közfinanszírozású, uniós társfinanszírozású, közösségi, valamint más külföldi pályázatok, támogatási programok nyomán követése, ezekről rendszeres információszolgáltatás;
- B) pályázati lehetőségek felkutatása hallgatók, oktatók, kutatók és más egyetemi dolgozók számára; a lehetőségek kihasználásának elősegítése;
- C) honlap működtetése, amelyen folyamatosan megjelennek a pályázati tevékenységhez szükséges, azt segítő információk, hasznos linkek stb., a honlap fejlesztését követően online tanácsadás;
- D) az érintettek tájékoztatása email-ben a meghirdetett pályázatokról, partnerkeresésekről, képzési lehetőségekről, ösztöndíjakról stb. Negyedévenként a szakterület főbb információit bemutató kiadvány elkészítése;
- E) útmutatók, segédanyagok készítése;
- F) az egyetem információs anyagainak, K+F-eredményeinek terjesztése, a kommunikációs és PR-tevékenység szakmai támogatása;
- G) rendezvények, sajtóbeszélgetések, szakmai találkozók szervezése, közreműködés a szervezési feladatok ellátásában, előadások, prezentációk tartása.

Kapcsolattartás, együttműködés, képviselet

- A) kapcsolattartás, együttműködés az érintett kormányzati szervekkel, a pályázatokban, támogatási programokban közreműködő szervezetekkel E szervezetek jogalkotásának, feladatainak, tevékenységi és szervezeti változásainak, rendezvényeinek nyomon követése, ezekről rendszeres tájékoztatás;
- B) kapcsolattartás, együttműködés szakmai, érdekképviseleti szervezetekkel, kamarákkal, szövetségekkel, a hazai és külföldi felsőoktatási intézményekkel, azok szövetségével, hallgatói szervezetekkel, külső pályázati és kapcsolattartó irodákkal stb.;
- C) az egyetem stratégiai partnerkapcsolatainak elősegítése, gondozása és fejlesztése a szakterületen meghatározó hazai és külföldi cégekkel, kis- és középvállalkozásokkal; az egyetemen keletkezett kutatási eredmények ipari hasznosulásának elősegítése;
- D) az egyetem vezetése által adott megbízás alapján képviselet ellátása a fenti pontokban szereplő szervezetek, illetve az általuk létrehozott munkacsoportok, tanácsadó testületek munkáiban;
- E) az egyetemi szervezeti egységek partnerkeresésének segítése.

Tanácsadás

- A) az egyetem pályázati tevékenységét segítő, tanácsadási feladatok ellátása, konzultációk, információs napok, képzések szervezése;
- B) a pályázatokhoz szükséges azonosító adatok egységes formában történő rendelkezésre bocsátása, űrlapok közzététele, a kitöltés szakmai támogatása;

zésre bocsátása, űrlapok közzététele, a kitöltés szakmai támogatása;

- C) közreműködés szabályzatok, ügyrendek, eljárásrendek, szerződésmenták kidolgozásában, fejlesztésében, kutatói ösztönzőrendszerek, kutatási együttműködések kialakításának szakmai támogatása.

Nyilvántartás

- A) intézményi szintű nyilvántartás vezetése az egyetem pályázati tevékenységéről, statisztikák, elemzések, készítése, tájékoztatás az eredményekről;
- B) évente stratégiai szakmai beszámoló összeállítása a vezetés részére, az egyetemi pályázati tevékenység éves alakulásáról;
- C) a pályázati nyilvántartó, illetve vezetői információs rendszer kialakításának szakmai támogatása.

Oktatás, előadások, prezentációk

- A) a kutatás-fejlesztés, innováció, a hazai és uniós programok, a pályázati források, a pályázatírás és -menedzselés, a szellemi tulajdon védelme, az innovációmenedzsment stb. területén írott és elektronikus tananyag kidolgozásában való részvétel;
- B) fenti szakterületeken kurzusok szervezése, témavezetés, konzultáció biztosítása.

Szakmai háttértevékenység

- A) a kormányzati szervek előterjesztéseinek véleményezése, részvétel az ágazati, egyetemi, állásfoglalások, szakvélemények, a szakmai szervezetek javaslatainak kialakításában;
- B) háttéranyagok, elemzések, előadások, prezentációk készítése, javaslatok kidolgozása; a kutatói hálózat létrehozásának szakmai támogatása;
- C) részvétel a jogi, gazdasági szervezeti egységekkel együttműködve az innovációs tevékenységek megvalósításához szükséges jogi, gazdasági, humán és szervezeti feltételek kialakításában.

A SEMMELWEIS PÁLYÁZATI ÉS INNOVÁCIÓS KÖZPONT
KIADVÁNYA

Felelős kiadó: dr. Pörzse Gábor és
dr. Tánkos László

Szerkesztő: Szitáné dr. Kazai Ágnes

Borítóterv: Tánkos László

Nyomta: Avaloni Kft.

ISSN: 2063-210X

A SEMMELWEIS PÁLYÁZATI ÉS INNOVÁCIÓS KÖZPONT MUNKATÁRSAI

<p style="text-align: center;">Balogh Zsuzsanna</p> <p><i>munkakör:</i> pályázati koordinátor <i>mellék:</i> 53816 <i>e-mail:</i> balogh@palyazat-sote.hu <i>szakterület:</i> pályázatok bonyolítása, zárása, kifizetési kérelmek összeállítása (SE Híd, 5 klinika tananyagfejlesztése, Ápolásvezetés)</p>	<p style="text-align: center;">Barati-Greskó Judit</p> <p><i>munkakör:</i> pénzügyi projektasszisztens <i>mellék:</i> 53829 <i>e-mail:</i> gresko@palyazat-sote.hu <i>szakterület:</i> projektek pénzügyi elszámolása, nyomon követése, költségvetési terv készítése, SAP program kezelése</p>
<p style="text-align: center;">Dr. Fésüs Ágnes</p> <p><i>munkakör:</i> vezető pályázati koordinátor <i>mellék:</i> 53822 <i>e-mail:</i> fesus@palyazat-sote.hu <i>szakterület:</i> ÚSZT, IMI, FP7, LifeLong Learning pályázatok, innovációmenedzsment és pályázati ismeretek oktatása</p>	<p style="text-align: center;">Horváth Dóra</p> <p><i>munkakör:</i> pályázati koordinátor <i>mellék:</i> 53823 <i>e-mail:</i> horvath@palyazat-sote.hu <i>szakterület:</i> ÚSZT, FP7, NIH pályázatok, pályázattírás, projektmenedzsmentben való közreműködés (SE Magiszter)</p>
<p style="text-align: center;">Kalocsai Ildikó Katalin</p> <p><i>munkakör:</i> pályázati koordinátor <i>mellék:</i> 53816 <i>e-mail:</i> kalocsai@palyazat-sote.hu <i>szakterület:</i> pályázattírás, projektmenedzsment (SE Piramis, Tudásdepó-Könyvtár)</p>	<p style="text-align: center;">Márton Erika</p> <p><i>munkakör:</i> titkárságvezető, minőségirányítási vezető <i>mellék:</i> 53831 <i>e-mail:</i> marton@palyazat-sote.hu <i>szakterület:</i> minőségirányítás, titkársági ügyintézés, pályázatfigyelés</p>
<p style="text-align: center;">Mészárosné Králik Tímea</p> <p><i>munkakör:</i> pénzügyi projektasszisztens <i>mellék:</i> 53829 <i>e-mail:</i> kralik@palyazat-sote.hu <i>szakterület:</i> projektek pénzügyi koordinálása, elszámolása, nyomon követése; költségvetési terv készítése</p>	<p style="text-align: center;">Nagy Zsuzsanna</p> <p><i>munkakör:</i> titkárnő <i>mellék:</i> 53820 <i>e-mail:</i> nagy@palyazat-sote.hu <i>szakterület:</i> pályázatfigyelés, titkársági ügyintézés</p>
<p style="text-align: center;">Dr. Pörzse Gábor</p> <p><i>munkakör:</i> igazgató, egyetemi docens <i>mellék:</i> 53820 <i>e-mail:</i> innov@palyazat-sote.hu <i>szakterület:</i> FP7 Health PC tag, IMI állandó szakértő, tudomány-, technológia- és innovációpolitika, közösségi finanszírozási rendszerek</p>	<p style="text-align: center;">Susztek-Eötvös Gergely Botond</p> <p><i>munkakör:</i> gazdasági vezető <i>mellék:</i> 53819 <i>e-mail:</i> susztek@palyazat-sote.hu <i>szakterület:</i> költségvetési terv készítése, gazdasági beszámoló, könyvvitel, adózás,</p>
<p style="text-align: center;">Szitané dr. Kazai Ágnes</p> <p><i>munkakör:</i> igazgatóhelyettes <i>mellék:</i> 53821 <i>e-mail:</i> kazai@palyazat-sote.hu <i>szakterület:</i> tudomány-, technológia- és innovációpolitika, hazai és uniós támogatási programok, a szellemi tulajdon védelme</p>	<p style="text-align: center;">Takács Viktória Ágnes</p> <p><i>munkakör:</i> pályázati koordinátor <i>mellék:</i> 53823 <i>e-mail:</i> takacs@palyazat-sote.hu <i>szakterület:</i> ÚSZT, FP7 pályázatok, projektmenedzsmentben való közreműködés (Skill Centrum, NeuroRescue)</p>

**MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK KÍVÁNUNK BÉKÉS, BOLDOG
KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS SIKERES ÚJ ÉVET.**

Kutatásszervezés és innovációmenedzsment az egészség- és élettudományok területén

Szerkesztette: Dr. Pörzse Gábor
Lektorálta: Szitáné dr. Kazai Ágnes
Felelős kiadó: Dr. Táncos László

A Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ – a Semmelweis Kiadó gondozásában –2011 novemberében jelentette meg a *Kutatásszervezés és innovációmenedzsment az egészség- és élettudományok területén* c. könyvet. A kötet három fővárosi kutatóegyetem – a Semmelweis Egyetem, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem és az Eötvös Loránd Tudományegyetem – együttműködése keretében készült.

A neves szakemberek által írt könyv a legfontosabb hazai és külföldi innovációs elméleti ismeretek és azok gyakorlati felhasználási lehetőségeinek lényegre törő bemutatására koncentrál. Az általános információk mellett az olvasók elmélyülhetnek e tudásanyag élet- és egészségtudományi vonatkozásaiban is.

A kötet bevezeti az olvasókat az innováció, a kutatás-fejlesztés fogalomrendszerébe a nemzetközi módszertani útmutatások és a hazai jogi szabályozás alapján; megismerteti őket az innováció főbb típusaival, folyamatának modelljeivel. Betekintést kaphatnak az érdeklődők a nyílt innováció, a kutatóhelyek és az ipar új típusú kapcsolatainak kérdéskörébe, körülnézhetnek az internetes innovációs portálokon, tájékozódhatnak az „innovációs bazárban”.

A nemzeti innovációs rendszer egy ország innovációra ható szereplőinek összességével, a közöttük lévő kapcsolatok jellegével írható le. A kiadvány e világba kalauzolja el az olvasót a legfontosabb szervezetek s azok tevékenységének bemutatásával

Széles körű áttekintést ad a könyv az innovációs folyamat egyes szakaszairól s azok finanszírozásáról. A jelenlegi szűkös pénzügyi lehetőségek közepette az érdeklődők bizonyára hasznos segítségnek találják majd az uniós és hazai fejlesztési, támogatási programokról, pénzügyi forrásokról írt tudnivalókat. Külön fejezet segít eligazodni a pályázatírás és projektmenedzselés – külső szemlélő számára bonyolultnak tűnő – rendszerében.

Izgalmas utazásra hívja a kötet az olvasókat a K+F, innováció területén élenjáró európai és tengeren túli országok gyakorlatának bemutatásával. A külföldi kitekintés napjainkban különösen fontos, hiszen a magyar kutatás-fejlesztés, innováció erőteljes nemzetközi beágyazottsággal rendelkezik.

„A szabadalmi rendszer a tehetség tüzéhez az érdek olaját adja”, mondta Abraham Lincoln. A kiadvány részletesen elemzi a szellemi tulajdon védelmének rendszerét, amely segíti a kreatív alkotókat jogaik „olajozottabb” érvényesítésében.

Elgondolkodtató és napjainkban igencsak aktuális kérdések felvetésével találkozhatnak a szakemberek a bio-, orvosi etikai problémaköröket tárgyaló rész áttekintése során. Jog – erkölcs és etika, prevenció – intervenció, tudományos előrehaladás – nyereségérdekeltség, tájékoztatás – fogyasztásnövelés: ilyen és ehhez hasonló témakörök megfontolására, mérlegelésére nyújt kiváló lehetőséget a kötet.

Az elméleti ismeretekkel immár felvértezett olvasók végül mindezen tudásanyag megvalósulását, tapasztalatait ismerhetik meg az egyetemek gyakorlatának bemutatása kapcsán.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszachenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.